

LIST IZLAZI TJEDNO. GODIŠNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA VIII. BROJ 13.
Šibenik, 28. ožujka 1937.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.

Istina o praznom grobu

— SUNCE SE TOGA DANA, KOJI JE ZA NAS NEDJELJA, NIJE JOS BILU RODILO, A ŽENE VEĆ PODOSE U VRT. ALI NA ISTOČNIM BREZULJICIMA UZDIZALO SE NESTO, KAO NEKA BIJELA NADA, NESTO LAGANO, KAO ODRAZ DALEKE ZEMLJE, ODJEVENE LJILJANIMA I SREBROM, UZDIZALO SE USRED TREPTAJA ZVIJEŽDA POBJEĐUJUĆI MALO POMALO SJAJ I BLISTAVU NOĆ. TO BIJAŠE JEDNA OD ONIH VEDRIH ZORA, ŠTO PODSJEĆAJU NA NEVINE KAD SPAVAJU...

OVAKVIM BOJAMA SLIKA USKRSNO JUTRO POZNATI, U NOVIJE VRIJEME TOLIKO SPOMINJANI, PISAC »POVIJESTI KRISTOVE« — GIGI NNIPAPINI.

TO SE... JUČER ZBILO. DAVNO, VEOMA DAVNO... ALI MI DANAS SVE TOČNO ZNAMO ŠTO SE ONOGA JUTRA DOGODILO, TAKO TOČNO I SIGURNO, KAO DA SE, EVO SADA, OBNAVLJA PRED NASIM TJELESNIM OČIMA.

ŽENE, DOBRE I MILOSRDNE ŽENE, DOĐOŠE DO NJEGOVOG GROBA. I STAJAHU PRED NJIM, POTRESENE STRAHOM I LJUBAVLJU. NO ŠTO VIDJEŠE!? — ODVALJEN KAMEN I PRAZAN GROB!

U OČAJNO NIJEMOJ TISINI NAMETALO IM SE PITANJE: KAMO GA ODNIFEŠE? KO GA JE UKRAO?

PRVI KOJI JE RAZJASNILO ISTINU O PRAZANOM GROBU BIO JE BOŽJI POSLANIK, ANĐEO U ODJECI BIJELOJ KAO LJILJANI, O KOJIMA JE OBICAVAO GOVORITI ON, KAD JE HTIO ISPUNITI MALOVIJERNE DUŠE VELIKIM POUZDANJEM U PROVIDNOST I SVEVISNJU DOBROTU.

I TA VELIKA I RADOSNA ISTINA O PRAZANOM, DO MALO PRIJE ZAPEČAČENOM, GROBU IZRAŽENA JE SAZETIM RIJEČIMA:

— »NE BOJTE SE; ONAJ, KOGA TRAZITE, NIJE OVDJE. USTAO JE!«

NA MELODIJU TE ISTINE PJEVAJU DANAS RADOSNO ZANJHANA ZVONA; ONA SA BOGATIH I UMJETNICKO-LIJEPIH RIMSKIH KATEDRALA, KAO I ONA SA TROŠNIH I JEDNOSTAVNIH CRKVICA U BIJEDI NAŠE DALMATINSKE ZAGORE. TA ISTINA KAO DA JE UŠLA U PUPOVE MLIJEČNIH SMOKAVA, U LOZOVO PRUČE, U LATICE I PELUD SVAKOGA BOŽJEG CVIJETA, PA JU, SKUPA SA USKRSNIM ZVONIMA, OZVANJUJU I ŠIRE.

ISTINA O PRAZANOM GROBU, TO JE ISTINA O POBJEDI ŽIVOTA NAD SMRĆU, O SLAVNOM KRISTOVOM USKRSNUĆU. U SJAJU TE ISTINE DOBIVAJU SNAGU I ISTINA BOŽJEG UTJELOVLJENJA I ISTINA OTKUPLJENJA. JER, I PO PAVLU I PO ZDRAVOM ČOVJEČJEM RAZUMU, UZALUD BI BILA VJERA NAŠA, DA ON NIJE, PREMDA UMOREN, USKRSNUO ŽIV IZ GROBA.

JEST, KRIST JE UMRO, ALI JE I USKRSNUO! I DA NIJE UMRO, NE BI BIO ČOVJEK, A DA NIJE USKRSNUO, NE BI BIO BOG. TAKO SADA VJERUJEMO I ZNAMO DA JE SIN NAZARETSKE DJEVICE BIO BOG-ČOVJEK.

KAO ŠTO MORE U SVOM VJEČNOM NEMIRU I TALASANJU POKUŠAVA DA PODGRIZA I RUŠI KOPNO KOJE GA OMEĐUJE, TAKO SU I MNOGI STVOROVI, U KOJIMA JE ON SAM UPALIO ISKRICU RAZUMA, POKUŠAVALI DA PRODRMAJU I RUSE ISTINU O PRAZANOM GROBU.

PRVI SE NA TO USUDIŠE ŽIDOV. ONI ISTI KOJI GA DO KRVI IZBIČEVAŠE, OKRUNIŠE BODLJIKAMA, OSUDIŠE NA SRAMOTU KRIZA I ČVRŠTO ZAPEČATIŠE GROBNI KAMEN, POD KOJIM, KRATKO VRIJEME, SNIVAHU NJEGOVI IZNAKAZENI UDOLVI. ONI PRVI POČEŠE SIJATI U SUMNIVA LJUDSKA SRCA OGAVNE KLEVETE O USKRSNULOM KRISTU. RE-

KOSE: DODOŠE NJEGOVI UČENICI I, DOK VOJNICI SPAVAHU, RAZPEČATIŠE I RAZVALIŠE KAMEN, TE GA ODNESOSE.

I, NARAVNO, KAO UVIJEK: NADOŠE SE LAZNI SVJEDOCI KOJI SU POD ZAKLETVOM POTVRĐIVALI KLEVETE BESTIDNIH ŽIDOVSKIH KLEVETNIKA. ALI IH NJIHOVE IZJAVE I SVJEDOČANSTVA ZANAVIJEK OSRAMOTIŠE. DOSTATAN BI BIO SAMO OVAJ UMNI AUGUSTINOV UPIT: KAKO MOGU SVJEDOČITI ONI KOJI SU SPAVALI? — PA DA SE OD STIDA ZACRUVENE KAO MAKОВI I SKRIJU U TAMU GROBA.

ISTINA O SLAVNOM USKRSNUĆU NIJE MOGLA NAMAH OSVOJITI NI DUŠE APOSTOLA I UČENIKA. POSLIJE SVEGA ŠTO VIDJEŠE I DOŽIVJEŠE, TESKO IM JE BILU VJEROVATI DA JE NJIHOV LJUBLJENI OŽIVIO. ZAR JE MOGUĆE »KAKO BRZO? TA JOŠ MU SE NI TIJELO NE O...ADI, A ON JE VEĆ USKRSNUO I ŽIVI!«

DODUŠE, GOVORILI SU IM O USKRSNUĆU ŽENE, SIMUN I DVA UČENIKA KOJIMA SE PRIKAZA NA PUTU U EMAUS, ALI SVE JE TO BILU NEDOVOLJNO DA RASPRŠI NJIHOVE SUMNJE I ISTJERA IZ KOSTIJU ONAJ STRAH KOJI SE U NJIH BIO DUBOKO ZAVUKAO KAO VLAGA U PODRUMSKE ŽIDOVE.

PA I KAD SU SE BILI SVI VEĆ UVJERILI, TOMU JE JOŠ UVIJEK PODGRIZALA SUMNJA.

SVE NAM TO DOKAZUJE, KAKO SU SMIJESNI I MALENI ONI KOJI NAM GOVORE O NEKIM UTVARAMA I UMISLJENIM VIĐENJIMA KOJA BI SE, TOBOZE, BILA PORODILA U UGRIJANIM I GROZNIČAVIM MOZGOVIMA POBOŽNIH ŽENA I FANATIČNIH UČENIKA.

KAKO SE MOGU UTVARATI ONI KOJI NE VJERUJU NI VLASTITIM OČIMA, KOJI HOĆE DA SVIM OSJETILIMA ISPITAJU VJERODOSTOJNOST I SIGURNOST ISTINE O PRAZANOM GROBU?!

MORAO JE, IAKO PREOBRAZEN U TIJELU, JESTI PRED NJIMA, SAMO DA IH UVJERI DA ON NIJE NIKAKAV DUH KOJEGA STVARA UGRIJANA LJUDSKA MAŠTA! DOPUSTIO JE I TO DA MU JEDAN, NAJSUMNIVIJI I NAJOKORELIJI, ZAVUČE PRST U SUPLJINE OD ČAVALA, KAKO BI IŠČEZLA I ZADNJA SUMNJA!

— DOK NE VIDIM NA RUKAMA NJEGOVIM RANE OD ČAVALA I NE METNEM SVOJ PRST U RANE OD ČAVALA I RUKU SVOJU U REBRA

NJEGOVA, NEĆU VJEROVATI.

VIDIO JE, METNUO PRST I RUKU KAMO JE ŽELIO, I NA KONCU, PORAZEN I ZASRAMLJEN, USKLIKNUO:

— GOSPODINE MOJ I BOŽE MOJ!

KO, I NAKON TOGA, PRIČA O NEKIM UTVARAMA, TAJ JE ZLOBNI VARALICA ILI LUĐAK!

A SMIJESNO JE I NEDOSTOJNO RAZUMNOGA ČOVJEKA I ONO, DA BI KRIST BIO NA KRIZU SAMO ZAMRO, A POSLIJE SE OSVIJESTIO I POBJEGAO IZ GROBA. TOJ ZVRKASTOJ PRIMJEDBI SMIJU SE I ZADRITI PROTIIVNICI KRISTOVA USKRSNUĆA: RENAN, STRAUSS I NIETZCHE!

ISTINA O PRAZANOM GROBU JE ČVRSTA I ŠTOJNA. ČVRŠĆA I ŠTOJNIJA OD KOPNA KOJE OPASUJE MORE. MORE ĆE PODGRISTI I SRUSITI MNOGE HRIDINE I OBALE, A ISTINA O PRAZANOM GROBU ĆE OSTATI NEPORUŠNA I VJEČNA!

— ZVONITE USKRSNA ZVONA!

Uskrsna poslanica

Ljudima svima
i dobrima i zlima
šaljem cvijet ljubavi,
pramen uskrsne zore.
Danas, kad se rođena braća,
Na život i smrt,
ko zvijeri međusobno bore
i zveket mača
hoće da zaglušni uskrsna zvona;
htio bih da srca svih miliona,
nesretnih stanovnika zemlje
procvjetaju uskrsnim sjajem.

Samo u svijetlu Uskrsa,
u svijetlu Vječne Dobrote,
zemlja može postati rajem
za ljude — sirote.

Zaludu grčimo dlanove,
palimo hramove,
rušimo temelje nacija
i napore generacija,
uništiti nikada ne ćemo
zvjezdano nebo nad nama
i Božanski biljeg u nama.

Uzaludne su sve naše borbe,
Čežnje i pregnuća...
Socijalna pravda može svanuti
i sunce sreće granuti
jedino u sjaju Uskrsnuća.

Betina

GABRIJEL CVITAN

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 28. III: *Uskrs*. Najveći dan u životu Isusovu i najveći blagdan u životu sv. Crkve. — Sv. *Guntran*, kralj. Bijaše sin prvoga francuskog kralja Klotara. Bio je vannežno blag i fin prema svojim podložnicima. Siromahe i crkve obilato je darivao. Za vrijeme kuge sam je dvorio okuženike. Bio je neustrašivi borac i branič sv. Crkve. a usto otac i zaštitnik potlačenih. Umro je 28. III. 593.

Ponedjeljak, 29. III: *Uskrsni ponedjeljak*, nezapovijedani blagdan. — Sv. *Jona i Barhisij*, braća i mučenici. Prilikom strašnoga progona perzijskoga kralja Sapora Jona i Barhisij neustrašivo su ispovijedali sv. vjeru i druge nagovarali na ustrajnost. I baš radi svoga neustrašivog ispovijedanja sv. vjere bijahu obojica osuđeni na najteže muke. Barhisiju najprije uliše rastopljeno olovo, u nos, usta i uši, a zatim ga baciše pod tjesak. Sv. Jona svu su kožu sa glave sadrli, a onaj ga na dvojice rasjekli.

Utorak, 30. III: Sv. *Kvirin*, mučenik. Bio je mučen u Rimu u vrijeme cara Hadrijana.

Srijeda, 31. III: Sv. *Balbina*, djevica. Bijaše keci sv. Kvirina mučenika, koji se jučer svetkovao. Na kršćansku vjeru obratio ju je Papa sv. Aleksandar. Preminu sačuvaši uvijek potpuno netaknut liljan cvjetičanstva. Sahranjena je kod svog oca, sv. Kvirina mučenika.

Četvrtak, 1. IV: Sv. *Hugo*, biskup grada Grenoble. Obnovio je u svakom pogledu svoju biskupiju. Obnovivši biskupiju odneče se biskupske časti i pode u samostan. No za kratko. Po naredbi Papinoj morao se ponovno prihvatiti biskupske časti. Umro je 1. IV. 1132.

Petak, 2. IV: Sv. *Franjo Paulski*. Rodio se u mjestu Paola blizu Napulja g. 1416. Već u djetinjstvu nazivahu ga sugradani „malu svetac“. U 15. godini života povuče se u pustinju i osnova red „Najmanje braće“. Za života preokao je pad Carigrada i uskrisio svoga nečaka.

Subota, 3. IV: Sv. *Rikard*, biskup. Nakon dovršenih visokih škola i postignutoga doktorata na oksfordskom sveučilištu stupi u svećenički stalež. Rači svetoga života i velike učenosti Papa Inocent IV. imenovao ga biskupom grada Kišester. Neobičnom ljubavlju ljubio je siromahe i bijednike. Sam bi više puta zakopao umrle siromahe. Preminu 3. IV. 1253.

Uskrsna nedjelja

Čitanje poslanice bl. Pavla Apostola Korinćanima (1 5, 7-8): — Braćo! Uklonite stari kvas (griješ) da budete novo tijesto (bez grijeha), kao što i jeste beskvasni (t. j. čisti). Jer je žrtvovano naše vazmeno janje, Krist. Dakle svetkujemo: ne u kvasu starome, ni u kvasu zloćud i opaćine, nego u beskvasnom kruhu čistoće i istine.

Sljedi sv. Evanđelje po Marku (16, 1-7): — U ono vrijeme: Marija Magdalena i Marija Jakobova i Salome kupiše miriša da dodu i da pomažu Isusa. I vrlo rano u prvi dan sećnice dođoše na grob, kad je sunce već isteklo. I govorahu među sobom: Ko će nam odvaliti kamen s vrata groba? I

pogledavši vidješe da je kamen odvaljen, a bijaše vrlo velik. I ušavši u grob vidješe mladića obučen u bijelu haljinu gdje sjedi s desne strane, i uplašilo se. A on im reče: „Nemojte se plašiti! Vi tražite Isusa Nazarećanina raspitoga? Uskrsnuo je, nije ovdje. Evo mjesta gdje ga položite. Nego idite, kažite učenicima Njegovim i Petru da pred vama ide u Galileju. Ondje ćete ga vidjeti, kao što vam je rekao.“

Kristov i naš Uskrs

Što je bilo, prošlo je. Prošle su pretkorizmene i korizmene nedjelje; prošla je i Velika Sedmica puna crmine, plača i krvavoga znoja. Naše uspinjanje uza strminu je završeno, i mi se, evo, popesmo na sunčani i najveći vrhunac, na uskrsno brdo.

Aleluja! Uskrsnu, kako reče!

Božić je svetkovina Boga u malom dječjem tijelu, a Uskrs je blagdan Boga — velikog Pobjednika smrti i pakla. Zato je Uskrs u crkvenom bogoslužju veći blagdan od Božića; zato se on slavi kroz čitavu godinu, jer je svaka nedjelja posvećena otajstvu uskrsnuća.

Uskrs je „svetkovina od koje sve druge svetkovine dobivaju dostojanstvo i posvetu.“ (Sv. Leon Veliki).

Stari su kršćani pred većim blagdanima čitavu noć bdjeli, molili se i prisustvovali noćnom bogoslužju. Tako se vršilo i prvo uskrsno bogoslužje u noći od Velike Subote na Uskrs. Vrijeme je, kao i mnoge druge stvari, dokinulo to noćno uskrsno bogoslužje i prenijelo ga u subotu ujutro. — Tako je, zapravo, Velika Subota početak uskrsnoga slavlja. Pa dok se blagosiva oganj, uskrsna svijeća sa pet tamjanovih zrna i krsna voda, osjećamo kako u nas sve više naviru valovi uskrsne radosti, koja tek sutra dolazi do vrhunca.

Zašto se veselimo Uskrsu?

„Jer nam ništa ne bi koristilo rođiti se, da nijesmo bili otkupljeni... Jer je On za nas vječnom Ocu dug isplatio i staroga grijeha zauznicu svetom Krvlju izbrisao.“

U tome je svo značenje i veličina Uskrsa, u tome je naša uskrsna radost i pjesma zanosne kršćanske duše.

Mi smo već na početku adventa odlučili živjeti životom Crkve; odlučili smo proživljavati sve što ona, majka Crkva, proživljava: tugu i veselje, progono i pobjede.

A što Crkva doživljava u uskrsnom jutru, kada se ptice bude u gnijezdima, a prvo cvijeće truni sa sebe rosno biserje? Njezin je glavni doživljaj: Pobjeda, preporod, punina života!

Dakle taj njezin doživljaj mora biti i naš!

Krist, vrhovna glava otajstvenoga tijela — Crkve, pobijedio je smrt! I mi smo je pobijedili, kada smo bili okupani vodom krsštenja, a i sada kad se, u svetoj uskrsnoj ispovijedi i pričesti, opet obukosmo u krsnu odjeću

prve nevinosti.

Krist se, uskrsnuvši iz tame groba, preobrazio i preporodio. Ako je život Crkve kroz ove dane bio naš život, onda smo i mi u sebi morali doživjeti to preobraženje i preporod. Uskrsnuo Krist je postigao puninu života. A ta punina bi se danas morala prelići i u nas.

Eto tako se živi s Crkvom!

Četrdeset dana smo postili. No što je sada u korizmi dozvoljeno jesti, to je prije bilo zabranjeno. Tako naši stari nisu kroz korizmu okusili ni mesa, ni jaja, ni mlijeka, ni sira. Zato se još i do danas, po mnogim krajevima, sačuvalo lijepi narodno-crkveni običaj da se nose u crkvu na blagoslov razne jestvine, kao: meso, pogače, jaja...

— Svaki dan pozdravljamo Mariju s andeoskim pozdravom. Danas, i kroz čitavo uskrsno doba, također je pozdravljamo, ali ne više s andeoskim pozdravom, nego s riječima uskrsne radosti: Kraljice neba, raduj se, Aleluja! —

Radujmo se i mi s Kraljicom neba, s anđelima, a najviše s uskrsnulim Kristom.

Sretan Uskrs! Aleluja!

Liturg

Katoličke pobjede

ZIVIO KRIST KRALJ!

Događaj iz današnje Španije: Bezbožni komunisti: „Jesi li svećenik?“

Karmelićanin pater Josip Gonzales: „Da, svećenik i redovnik sam. To svjedoči moje odijelo.“

Komunist: „Kliknite: Živio komunizam! — i spašeni ste.“

Pater: „Ne mogu reći drugo nego: Živio Krist Kralj!“

Komunist: „Ponavljam, recite: Živio komunizam! — pa ste slobodni.“

Pater pada na koljena, raširi ruke kao Isus na križu i klikne: „Živio Krist Kralj!“

Puška ispalila...

Sv. Crkva ima jednoga mučenika više.

To je samo jedan slučaj. A koliko je još drugih takvih? Molimo osobito ovih svetih dana za nesretnu Španiju, da i njoj iza Vel. petka dođe Uskrs!

MEKSIČKI KATOLICI NE MIRUJU

Katolici u Meksiku silno trpe od komunista s kojima su se složili i framasoni. Bezbožni komunisti su katolicima oduzeli sva prava u javnosti, izbacili križeve, vjeroučitelje i Boga iz škole, oduzeli im crkve, koje su svojim vlastitim novcima sazidali. Niti u privatnim kućama ne smiju obavljati svoje službe.

Tako je prošli mjesec policija prodrla u grad Orizaba (država Vera Cruz) u privatno stanovanje gdje se vršila služba Božja. Oko 70 ljudi je bilo uapšeno, više ih je ranjeno, a

vicima, bio je zatvoren i odveden u Alicante, da mu se sudi.

„Najgori časovi, koje sam proživio u svojoj domovini onih groznih mjeseci — pripovijeda on — bili su, kad sam bio predveden na preslušavanje u alicantsko sudište. Gnusni prizori, koje sam tu proživio, dolaze mi i sad u pamet te mi ponavljaju podnesenu muku. Grozne psosti i kletve, prijetnje i nasilja ispunjali su dvoranu. I posred te paklene vike morao sam započeti svoju obranu. Nastojao sam mirno odgovarati na sučeve upite, ali dreka je bila tolika, da je za glušivala svaku moju riječ. Kad sam se digao prosvjedujući proti tome, približi mi se jedan kričević davolskom mržnjom: „Još ove noći ubit ćemo 52 vaša druga!“ — „Pa dobro, rekoh, zašto nam onda sudite, kad smo već osuđeni. Budite barem toliko uljudni pa nam prištedite ovu sramotnu komediju!“

Nakon toga je o. da Benisa odveden u dvorac sv. Barbare, koji je pretvoren u tamnicu.

— „Tu sam, kaže, našao stotine plemenitih duša, zatvorenih samo radi toga, što nijesu bili nakloni boljševičkom divljaštvu i što su ispovijedali svoju katoličku vjeru. U tom mjestu muka bio sam svjedokom hiljada herojskih čina ljubavi i duboke vjere. Tu sam očitije no igdje spoznao sve

HERSAN ČAJ

će Vam pomoći da opet postignete zdravlje pomoću ljekovitih svojstava bilja.

Ne budite neprijatelji sami sebi! Oboljenja kod mijene i boli kod mjesečno pranja (menstruacije) ublažit će HERSAN ČAJ. Smeta li Vas gojaznost (debljina)?

Zelite li biti vitki?—Onda možete upotrebiti HERSAN ČAJ.

Zašto da trpite boli kod reumatizma i kosti bolje (gih) kada to nije potrebno. HERSAN ČAJ je sredstvo koje Vam može olakšati muk

HERSAN ČAJ pomaže kod arterioskleroze hemoroida (šuljeva).

Zar zbilja ne znate da je HERSAN ČAJ kod oboljenja želuca, jetara i bubrega dobro sredstvo.

HERSAN ČAJ dobiva se samo u originalnim omotima u svima ljekarnama.

Tražite besplatnu brošuru i uzorak kod: RADIOSAN, ZAGREB, Dukljaninova ul. Reg. br. 19834/1933.

jedna 14-godišnja djevojčica ubijena. No taj je događaj toliko ohrabrio katolike da su se odlučili na neočekivano djelo: podigli su se i silom otvorili crkve u gradu koje su kroz zadnjih 10 godina bile zatvorene naredbama državnoga zakona. Vjernici su otvorili crkve i nakon već dugo vremena ponovno se razlijeogla njihovih zvonova. Policija kod sveg toga je mirovala i nije potjerala ljudi iz crkve.

Katolici su time toliko postigli, da im je obećano, da će država opozvat protucrkvene zakone.

ISTINA GA DOVELA

U katoličku Crkvu je pristupio pukovnik Mann, voda republikanaca u južnom dijelu Sjeverne Amerike. Kad je primio sv. pričest, izjavio je: „Kroz 64 godine sam tražio istinu uvijek sam slutio da ona mora biti u katoličkoj Crkvi.“

KATOLIČKA STAMPA U NJEMAČKOJ

U zadnje je vrijeme mnogo na rasla naklada njemačke katoličke omladinske štampe.

„Die Wacht“ je 31. decembra 1933. izlazila u 67 hiljada primjeraka a 31. decembra 1936. u 135 hiljada. „Jugend prases“ je narasla od 5000 na 5700; „Jungführer“ od 10.500 na 13.000; „Am Scheidewege“ od 39 hiljada na 70 hiljada; „Junge Front“ od 120 na 300 hiljada. Ovaj zadnji je tjednik, ostali su mjesečnici. Skupa s nekim manjim listovima ti su listovi imali 1933. godine nakladu od 321 hiljade, a godine 1936. od 527 hiljada.

zlo, koje je tuđinski komunizam nanosao mojoj domovini. O, koliko je plemenitih duša palo kao žrtva tih krvovednih barbara! O, koliko su nepravda podnijeli te nevine žrtve!“

Petnaest je dana proveo u tom zatvoru. Pomoću svojih prijatelja i znanaca napokon je pušten iz zatvora te je mogao, osiguran propusnicom, potvrđenom od samoga španjolskog ministra vanjskih posala, doći do francuske granice.

„Na granici mi vojnici nadoše u lisnici jednu medaljicu. Radi toga me — kaže o Melkior — izbacilo iz vladine kao vreću i opremiše u Barcelonu, središte anarhističke katalonske vlade. Potvrda moje propusnice sa strane madridske vlade tu nije ništa važila. Pretsudnik Komiteta ispita me o mom rodoslovlju, i ja priznah, da sam redovnik. Kad su se suci povukli na vijećanje, mislio sam, da su mi časovi izbrojeni. Medutim pala je odluka, da moram što prije preći preko granice. Bio sam spašen!“

„Neka dobri Bog prosvijetli — završio je otac da Benisa svoje pripovijedanje — one države, koje još neće da vjeruju u strašnu pogibelj, koja prijete čovječanstvu od boljševika. Potrebno je zaštititi se navrijeme, dok ne bude prekasno!“

Fra Denys — Siena

Podlistak

Pet mjeseci u crvenom paklu

Kakva krvoločta, nasilja i barbarstva počinjaju komunisti — kojima je inače načelo jednakost i sloboda — u izmrcvarenoj španjolskoj, može samo da zna onaj, koji je tamo bio i sve vidio. I upravo španjolski bjegunci pred krvoločkim boljševicima pričaju nam o groznim stvarima koje se tamo dešavaju.

Medu srećnicima, kojima je uspelo iznijeti živu glavu iz toga pakla, jest i mp. o. Melkior da Benisa, bivši vrhovni kapucinski starješina, koji je u siječnju t. g. stigao u Rim, zadovoljan, što se nakon pet mjeseci izbio ropstva, iako je u španjolskoj morao žrtvovati svoju bujnu bradu, da izmakne zverstvu boljševika.

Otac da Benisa je rođeni španjolac, koji dobro pozna španjolski narod i njegovu dušu. On je priznao, da je došlo do ovoga najžešćeg građanskog rata, što ga povijest pozna, zato, što su vlastodršci dopustili neobuzdanu slobodu boljševičke propagande, koja je otrovala čitav narod. No ipak u svojoj srži najveći dio španjolskoga

naroda nije komunistiran. Opojeni i o-mamljeni sotskim boljševičkim idejama pristao je dobronamjerno na rat, nadajući se, da će radništvu donijeti boljitak. Kad je pak priliv stranaca postao nepodnošljiv, otvorili su mnogi pristalice komunizma oči, ali je bilo već prekasno, da se sada opru. „Ja sam pak — rekao je o. da Benisa — čvrsto uvjeren da sada najveći dio naroda nestrpljivošću očekuje potpunu pobjedu generala Franca i čeka čas, kad će španjolskom zavladati španjolci, a strancima zauvijek odzvoniti, da se prte u tu zemlju, nekoć od Boga blagoslovljenu, a sada pretvorenu u bratsku klaonicu.

— Kad mislim, priča časni stari-na, na ostavljeni braću tamo dolje usred groznih prizora, kojima sam i ja prisustvovala, usred potpune anarhije, koja vlada u velikom dijelu moje domovine, strašan pritisak boli obuzme moje srce. Bilo je u srpnju prošle godine, kad sam na zapovijed anarhista morao ostaviti samostan i školu u Totani sa svom svojom braćom. Nismo se oprli, jer su nam obećali, da nam se neće ništa dogoditi. Medutim isti čas su zatvorili svu moju braću redovnike koji još i danas čame u tamnicama.

Kolovoz je proveo o. Melkior dosta mirno u svom rodnom mjestu. No pošto je bio tu na smetnju boljšev-

Uskrsnom Kristu!

Valtazar Vijolić - Betina

U petak su, Te, Kriste, propeli. Visio si na križu poput varalice i razbojnika.

Na križu si i umro... Pokopali su Te i postavili na Tvoj grob straže. Svejedno im... Bađava su Te mučili, osudili na smrt i propeli, uzalud postavili straže...

Ti si uza sve to uskrsnuo, Kriste, jer si bio ne samo čovjek nego i Bog. Uskrsli Bože, mi Te trebamo!...

I danas Te, Kriste, progoni plaćena rulja. I danas oni viču protiv Tebe. Osudili su Te na smrt i Marx i Lenjin, Staljin i drugi... Rulja crvenih očiju htjela bi da Te pokopa i postavi ponovno na Tvoj grob plaćene stražare, divlje strasti.

Zato Te, Kriste, tjeraju iz škola, obitelji i svojih duša. Zato Te ne slušaju, zato Te proklinju...

I nas progone koji smo Tvoji. Kažu nam da smo neprijatelji ljudi, a mi ih sve jednako ljubimo, kako si nas Ti Učitelju naučio.

Prijete nam revolucijom, diktaturom.

Kriste, ako dozvoliš da nas budu proganjali, ubijali, molimo Te za jakost!

Daj, Kriste, da tada hrabro damo svoj život za Tebe! Čuvaj nam tada vjeru, brani čistoću naših majka, naših djevojaka!...

Sve ćemo rado primiti, za Tebe ćemo umrijeti, ali ne daj, Kriste, da Tvoja svetohraništa oskvrnu, a kćeri, zaručnice i sestre naše obeščaste...

Kriste, pomози nam tada da čisti uskrsnemo poput Tebe i zapjevamo s Tobom u raju: Aleluja! Frano

Uskrs pred Svetohraništem

Ostavili su jutros bolove i umor kod siromašnih svojih kuća, u tvrdim brazdama polja, u škrapama vinograda, samo su uzeli na put pokajničkim suzama i Milosti rosom umivenu dušu.

Isti žar, ushit i molitva uzdiže ih sada sa pločnika crkve, kao negda mučenike s arene na kojoj umirući pjevahu Isusu.

Tu u prisutnosti Boga, Oca i Prijatelja više nijesu siromašni, poniženi, prezreni. Čistoća njihove duše stvara ih knezovima što čekaju na bijelim pragovima svoega dugo, dugo očekivanog Kralja.

A On najbogatiji, najmoćniji dolazi k njima i svakome dariva najdragocijeniji — najčudsniji Dar: Samoga Sebe.

Sada su s Njime jedno. Svi su se ushiti njihovih duša stvorili u herubska krila što nose k visinama Njega i sebe.---

Isuse!
Isuse!
Isuse!

Uskrsni crveni cvjetovi

U ranu zoru, najljepše na nebu zvijezde bljesnuti će žarko i vedre proširiti oči. Vladati će duboki mir, samo će se čuti, koraci uskrslog Isusa na prevaljenoj grobnoj ploči.

On će stupati vas eteričan, na glavi s aureolom. Bijelu zastavu s crvenim križem u ruci će nositi. I tako će proći poljima, drumom, gradom i selom. Posvuda otkupljenja Krv iz Njegovih rana će rositi.

Milijuni crvenih cvjetova za Njim će cvjetati. Sve će se žarko rumeniti: nebo i talasi mora, vršci visokih zvonika, kuće i sitne trave, samo On će se bijeliti kao snježna gora.

I mi ćemo s Njime tada proživjeti najljepši dan. Da uskrsnemo kao i On veselo ćemo mrijeti: opiti će nas Njegov sjaj, i u našim dušama Njegove Krvi crveno-plameni cvijet.

LUKA ŠARIĆ - ŠIBENIK

Trgovina kratke robe, svakovrsnog konca, vune, vrpca, čipaka, igračaka, kapa, košulja, kravata, rukavica, čarapa, šešira muških i ženskih, jempera, kufera, aktentašna, modnih dugmeta i šnala, artikla D. M. C. veliko skladište konca „TRIDENT“ i t. d.

MIRKO VALIDŽIĆ

Da uskrsnem zajedno s Tobom!

Kako su bili krasni oni dani, kada sam kitila Tvoje presvete noge nježnim i mirisnim ljubicama. — Onda — kad si Ti bio sva moja ljubav. I... poslala sam za Tobom, polako, padala sam i dizala se, a sada mi se čini da ne mogu naprijed. Previše je uzak Tvoj put, trnje odveć oštro, vjhor strašno bijesni nad mojom glavom.

Gospode, oluja će! Pomози! Zar ne čuješ kako me zovu zamamne melodije k sebi? Zar ne vidiš krasne slike koje mi se pred očima ukazuju? Gospode, slušaj i gledaj, ja sam zastala — — — Pomози...

Ti me zoveš za sobom, da nosim križ, da kasnije, o Isuse, na njemu razapeta budem. O zar zato da svoj križ nosim, da to bude moj smrtni krevet, da na njemu u groznim mukama ostavljena, prezrena, izdahnem?

No, Ti si, o moj Isuse, isto, još sam Bog, to pretrpio. Kad to pomislim, hoću... hoću Bože s veseljem u duši dalje krvavim, uskim putem, s križem na ramenima. Samo me Ti prati! Neka, Isuse, znam, da ću posve izmorena i izranjena na vrhu svoje Golgote morati biti razapeta na križu. Znam sve to, ali hoću da sljediš Tebe, jer znam da ću tek onda uskrsnuti čista i posve Tvoja!

Da uskrsnem s Tobom, molim Te, Gospode!

P. L.

NA USKRS

Probuden potok između stijenja ko živo srebro blista, romoneć divne akorde sklada u slavu Uskrslog Krista.

Sunašće mlado poletom novim sjaje. Vinograd lista. Zeženim zlatom okiva zemlju u slavu Uskrslog Krista.

Livada cvjeta. Po rosnoj travi skakuće janjad čista. Pašnjaci poje. Svirala svira u slavu Uskrslog Krista.

U zelenom vijencu mirisne šume žubori zborova trista. »Iz cvijeta, iz svijeta« himna se diže u slavu Uskrslog Krista.

Betina

GABRIJEL CVITAN

ZA SRETAN USKRS HRVATSKOGA NARODA. Na Cvjetnu nedjelju, 21. o. mj., Hrv. Katolički Muzevi grada Zagreba priredili su na Sv. Ksaveru javnu pobožnost Križnog puta. Namjena te pobožnosti bila je „za sretan Uskrs hrvatskoga naroda“. Na postajama Križnog puta na Ksaveru ispisana je mukotrpa hrvatska povijest, pa je to najprikladnije mjesto za spomenutu pobožnost.

— Čuj ti tamo!... Ovo je crkva!... Onaj koji vjeruje ovdje nalazi mir... A ti, ako ne vjeruješ, možeš izaći!...

— Pazi — veli balavac — tako se ne govori u crkvi... Nije ovo pazarije!...

I bezobrazno se nasmije... Zar je to nova taktika?...

Razmislite malo o tome, dragi prijatelji!... Nekoliko sekunda.

Enigmata

Siromah Ilija

Proljeće je. Stabla se zaodjenuše u zeleno ruho, a skromni cvjetići urediše čelo bijelim i modrim laticama. Trava prokljajala, a u svakoj šumici čuje se skladno biglisanje milozvučnog slavuja. Čitavom prirodom zavlada milina, sreća i zadovoljstvo. To sveopće veselje prirode prekrilo je brdlo i dolinu, ravnice i polja, sitne potoke i smirena jezera. Sve se pretvorilo u dolinu mira, a za mlado, bezazleno srce u bezdan iskrene i prave sreće...

Sunce je prestalo bacati zlatne zrake, a crna noć pomalo ovija zemlju svojim plaštem. Grobna tišina svugdje vlada, jedino u obližnjem bari čuje se kadikad kreket žabe...

Kamenitim puteljkom goni Ilija ovčice. Tiho zvonce probija svojim tan-

Korizmeni specijaliteti

(Za djecu iznad 16 g.)

Kako je bilo svake godine, tako je i ove. Propovijedi naime čas u ovoj, čas u onoj crkvi. To je i previše povalno. Bar na taj način čovjek dolazi do prilike da se s ovim ili onim potrebama upozna, da nauči nešto korisna za život.

S druge strane korizma je vrijeme koje posvećujemo da svoje strasti želje za zabavama potisnemo, a ustupimo mjesto razmišljanju velikih događaja koji su se zbili otrog dvadeset vijekova.

Šibenik je uvijek bio ponosan i ličan grad. Tu mu niko ne može da zamjeri. Redovito je ispunjavao svoje građanske dužnosti, a nije ni u vjerkima zaostajao. Tako je nekoć Šibenik živio!

A danas? Kuda su se sakrili stari Šibenčani iz prijašnjih decenija? Kamo je pobjegla pobožnost omladine?

Eh, eh!
— Molim Vas čujte ovo i dobro promislite!
Naime:

1 glava

Neka mlada djevojka (djevojčica!) na nekom plesu se upoznala s kavalirrom... Naravno, planulo oko, pla-

nulo srce! Eh, eh!

Kavalir je bio umonturisan postariji mladić! Njena majka je pravilno shvatila svoju dužnost i zabranila joj da ide na plesove. Dapače preporučila joj je da ide na propovijedi. Tim više što je korizma... Ali mladež! Eh, eh! Ne sluša se više savjete roditelja. Nije moderno! Moda je glavno, pa sve ostalo...

— Dobro, nano — veli ćerka — ići ću u crkvu kad želiš... Sigurno — veli... Ništa se ne boj!

Majka se — poslije nekoliko vremena — pošla uvjeriti da li joj je ćerka slagala... I — zamislite — našla je ondje kamo joj je zabranila da ide.

Nekoliko čuša s jedne strane, nekoliko s druge. Pa eto, hvala Bogu, opet je bez krvi prošlo.

— Tako — veli nana — to mi je tvoje obećanje... Marš kući i ne nadjaj se tako lako da ćeš bez mene izaći. (Opet nekoliko s jedne i s druge.)

I kavalir se osjećao da se mora uplesti u ovu intimnu razmiricu.

— Nije — veli umonturisan — samo onako...

— Dosta! — veli nana i njen kišobran postane previše bojovan i ratnički nastrojen....

2 glava

Tako na primjer postoje u crkvi sv. Jakova troja vrata. Crkva je prostrana, to niko ne može da zanijeće.

Nego budimo iskreni, neki ljudi čudno nastrojani — vele: socijalno — u zadnje vrijeme su postali jako „pobožni“. Valjda što štiju Golgotskog Patnika!... Eh, eh, postala su čudna vremena!

Tako na primjer stoje na svakim vratima njih dvojica, iza njih jedna ženska, a opet iza dva muškarca jedna ženska. Stanu buljiti u propovjednika. Ne zbog toga, što im je drago slušati, nego da mogu svojim balavostima buniti mir onih koji stoje okolo. Nekoliko riječi na račun propovjednika, nekoliko na račun nekoga drugog.

Balavac veli: — Zar da slušamo onoga prevaranta?...

— Eno pogledaj što ti je život!... Ona baba se skrušeno tuče u prsa. ... Hahaha, to je život?!

— Pazi — veli — onu sa šeširrom!... Gledaj kako se pretvara!

Neko želi da uđe:

— Stanite, molim — veli balavac — nema mjesta u crkvi... Puno je — veli... (A kad tamo, moglo ih je stati još barem stotina!)

— Ali, molim, ja hoću u crkvu — veli onaj koji ulazi.

— Kuda? — veli balavac — Nema mjesta!... Tornjajte se!

Tada se umiješa novo lice. Neki starac kome je dozlogrdilo ovo brbljanje poviče:

Uskrsne misli boraca

Ovo nije naš prvi Uskrs! Pobjedničko veselje uskrsne zore snažilo nam je duh, jačalo vjeru i nadu u konačnu pobjedu dobra, pa ta pobjeda odužila se za ne znam koji niz godina.

Ali pobjeda dobra je vjera i nada koja nikada ne zalazi s obzorja duša koje znaju što je dobro — u njegovoj dužini i širini.

Uskrsnuo je!

Samo On! Jedino On! I niko drugi, osim one nekolicine koje je opet On pozvao iz smrti na život. Ali sam sebe uskrsnuti, svojom snagom rastrgnuti lance smrti sa svojih udova, to je mogao i učinio samo onaj koji je Jedini.

Krist, i niko drugi pretstavio se s legitimacijom pobjednika smrti. Sve pobjede na sportskim terenima uopće se ne mogu porediti s pobjedom pobjednika smrti. Ovaj pobjednik otkočio je kao pobjednik života i gospodar prirodnih zakona, a mi smo podložni tim zakonima, i ne može iz njihova okvira — ni gospodar ni rob, ni rasipnik ni bogac, pa ni kralj ni car. Niko i nikada.

Što nije niko otkočio, to je On — Krist sa svojim uskrsnućem!

A da to nije samo nešto, nego punina svega — razumjeli su vjekovi i pokoljenja, mozgovi i srca!

Nije On razdjelio povijest u dva dijela radi rođenja u siromaštvu poljske štalice, pa niti radi svoje učenosti i dobrote. Uskrsnuće Njegovo čini Njega medašem, a početnikom nove ere, novog kršćanskog vremena, koje počinje s Njim i radi Njega.

Ko je viši od Krista koji je uskrsnuo?

Ko je bolji od Njega — s dobrotom Boga?

Ko je duhom jači od Njega — sa sveznanjem Boga?

Ima li koje dobro, ima li koja savršenost, ima li oznaka koja resi duh — koja bi u ijednom Adamovom potomku bila više istaknuta nego u Njemu? Ne više, nego onoliko koliko u Njemu — Kristu koji je uskrsnuo? Nema!

Jer ne može biti!

On je Sam i Jedini — ravnoga Mu nema niti ga je bilo, jer ga ne može biti.

Riječ „uskrsnuti“ krije u sebi tako duboke poteze, koje ne može izvesti niko, nego samo onaj koji zapovijeda životu i smrti.

On je uskrsnuo, On je nad životom i smrću.

Krist je najviši od svih, jer je Bog. To i svi mi potvrđujemo kad rećemo 1937 g.

On je velik i ondje odakle Ga tjeraju.

Ali zašto Ga tjeraju? Zašto On, za koga bismo se svi zakleli da je najviši, nije od svih i najviše ljubljen?

kim glasićem noćnu tišinu. Ilija, zgueren, polako se vuče iza svojih ovčica i moli večernju molitvu. Tiho i često opetuje „Zdravomariju“, a uz to dodaje: „O Bože, smiluj se meni grješniku!“ ...

Stigao je tako miran i zadovoljan do svoje siromašne kućice. Jedva da je što založio, ide na počinak i nastavlja svoje molitve. Od časa do časa diže srce k nebu, a najposlije sveti san prekri ga svojim toplim krilima ...

Zora je zabijelila, selo oživljuje, a zvonki glas s crkve sv. Mihovila pozivlje vjernike na molitvu. Još nijesu sunčane zrake rasvijetlile ponosni i oholi vrhunac Promine, a Ilija je već u šumi s ovčama ...

Ptice pjevaju i svojim umiljatim glasovima pozivlju Iliju, da se veseli i pjeva hvalu Stvoritelju. Sunce sve žestće peče i šalje blage poljupce na sitne listiće svježe trave, pretvarajući kapljice rose u zrnca bisera i kristala. I u njegovo srce proljeće je unijelo bogatstvo svojih ljepota. Pretvorilo ga je u cvijetak crvene ruže i čašku ljiljana. Iz njega se dižu gore u nebeske krajeve ponizni stihovi:

Ljubav je moja velika ko more,

Što šumi bjesno i udara žalo.

Stan joj je sveti u prsima mojim:

Srdašće milo, sićušno i malo.

Sve ga sjeća na veličinu i uzvišenost Božju. Sve mu ovo povećava lju-

A još više, zašto je preziran i ružen?

Ko je tomu krivac? Udes ili ludilo života?

Ili jedno ili drugo — mi samo konstatiramo: da je preziran Onaj koji bi morao biti ljubljen, da je odbacivan Onaj za kojim bi se moralo ići; da je raspinjan Onaj koji je jednom umro, a nato uskrsnuo kao gospodar smrti za sve vjekove i vremena.

Ludo ili pametno, opravdano ili neopravdano, shvatljivo ili neshvatljivo ali do ludila i gorčine istinito je da se oduzima vodstvo i prvenstvo onomu za koga smo svi svijesni i uvjereni da je jedini Voda i Prvak!

Nemilosrdno kidati sa svima i svakim koji nije za vodstvo Onoga komu to pri-

Povodom napada na Katoličku Akciju

Hoćemo Boga!

Kako javljaju novine, za vrijeme naročito živog debatiranja u senatu, g. Jovan Banjanin govorio je i o Katoličkoj Akciji. Ustvrdio je, da Katolička Akcija ima svoje središte izvan naše otadžbine i da je dirigovana od strane zemlje, koja nema nikakve odgovornosti prema našoj državi.

Zadnjih decenija imaju gotovo sve države organizacije Katoličke Akcije. Te su organizacije, iako u svojoj biti jedno — rade naime na katoličkom formiranju života! — ipak narodne. Niti koja država, a niti neko posebno, pa i nepolitičko, organizacijsko tijelo u nekoj državi ne upravlja svim Katoličkim Akcijama u pojedinim narodima. Katolička Akcija je uza svu univerzalnost opet samo nacionalna i tako najbolje odgovara narodu, u kojemu radi. To, što svi tipovi u raznim državama idu za jednim ciljem — rekristijanizacijom čovječanstva! — i što se ti razni tipovi, koordinirani u svom radu unutar državnih granica, svugdje zovu Katoličkom Akcijom, ne daje pravo g. senatoru, da govori o dirigiranju sa strane neke strane zemlje. Katolička Akcija je univerzalna poput Katoličke Crkve. Smjernice Sv.

pada.

Izmoždenom vremenu razbludnosti i živinstva glasno kriknuti — da je samo jedan Voda, i Njegove zakone primjeniti u dužinu, širinu i dubinu.

Neka nam svi oni koji hoće da se njihov glas čuje iznesu ikoga koji je viši od našega Krista koji je uskrsnuo; pa ćemo se odreći i Krista i kršćanstva. A dok nam to ne učine, što ne mogu, mi imamo i dužnost i pravo da tražimo od svih i svakoga priznanje Kristu kao vrhovnom i jedinom Vodi i Učitelju.

Svijesni borci Križa to ne traže plašljivo — ropski, nego energički — otvoreno.

Junior

Oca Pape vežu i pojedince kao katolike i Katoličku Akciju kao cjelinu. Te smjernice nikada nisu političke naravi, jer je Sv. Otac Kristov namjesnik na zemlji, a ne ničiji propagator, pa niti jedne države. To su smjernice u pitanjima, koja su bilo izravno, bilo neizravno pitanja vjere i morala.

G. Banjanin je još u svom govoru nastojao dokazati, da je Katolička Akcija politika političkoga klerikalizma.

Svi su katolički (ne „klerikalni“!) listovi mnogo puta istakli i pisali o nepolitičnosti i nadstranačnosti Katoličke Akcije. O tome se govori na svim zborovanjima, predavanjima i sastancima. A tako se zbilja i radi. Katolička Akcija nije ničija politika. Bilo je pogrešaka, možda ih i danas ima kod pojedinaca. No to se ne smije generalizirati. Katolička Akcija ostaje i jest nad svakom politikom. Ono, što je Božje i što traži Njega, nema potrebe da se veže uz ista ljudskoga.

Drugo nešto smeta g. senatoru, a i svima onima, čija su usta puna napadaja na nekakvi „klerikalizam“. Danas sve od anarhističkog komunizma, tobože umjerenoga socijalizma

Knjižara GRGO RADIĆ-ŠIBENIK

Ulica Kralja Tomislava 3

pruža vam

UZ NAJJEFTINIJE CIJENE

sav pisaci pribor, razne pisace i crtače papire i

potrepštine

— NAJVEĆI IZBOR —

Državna i privatna poduzeća kod mjesečne nabavke posebne cijene

bav i prenaša u domovinu, gdje caruje vječna Ljubav, Mir i Dobrota ...

— — — U sto radosnih i jedna žalosna. Ilija oboli. Ne može više čuvati svoje mile ovčice, uživati u divnom veselju prirode. Prikovan je uz bolnički krevet i primoran da misli samo na svoje boli i preljute rane. Ali ni u tim časovima on ne zaboravlja svoga dobrog i milog Otkupitelja; i tada on diže svoje srce k Bogu, jer zna da ga bol čisti i bliži vječnoj sreći.

Neprestano moli i vapi, zaklinje i preporučuje. I u snu često vikne: „O raj, raj, jedina moja srećo!“ ...

Dok žena plače, a dječica bolno uzdišu uz njegovu postelju, on miran prebire zrnca sv. krunice ...

Svaki dan bolovi rastu i sva je prilika da bi mogao lako preći na vječne poljane. I brzo dode taj veseli dan. Najveseliji izraz lica — najmiliji i najradosniji pokazivao se dan dva prije svoje svete smrti ...

Na Veliki Petak, uveče, dok nijema tama držaše u okovima smirenu zemlju, i dok je siromašnim ulicama treperio tiho plamičak svijetla, što su ih pobožni vjernici nosili u sv. ophodu, nevina i sveta duša primila je nagradu za sveti ovezemni život. Primila je krunu za ustrajnu borbu i pobjedu nad zamamama ovoga svijeta. Preselila se u svijetle krajeve svojih davnih želja i uzdisaja ... Neuvelj rajski

vijenac okitio je njegovu bijelu dušu, a ugodna pjesma kerubina pozdravila ga je na vratima raja. Ostavio je crnu i krvlju natoplenu zemlju, a otišao u cvjetne vrtove Dobroga Oca ...

Tužni glas zyonu najavio je na Veliku Subotu smrt dobroga muža, i dealnoga kršćanina ... Kroz maglu pronijeli su njegovo mrtvo tijelo i prekrili zemljom ispačene kosti čovjeka-mučenika. Svi smo ga dopratili do groblja i blago se oprostili od njegova humka u želji, da i mi brzo dođemo u zlatnu zemlju, gdje vječno cvate cvijeće a slavuj pjeva ...

Sunce je iskazalo posljednju počast Iliji i slatko se našmješilo. Ptice su skladno zapjevale, a cvijeće zamirilo. Radljiva pečla zazujila je tužni akord, a istočnjak blago zapirio ...

U sjeni čempresa i bora ostao je humak Ilijin, a jedina mu družina bio je drveni križ i hladna kamena ploča ...

Mirko Valdičić

Odgovor drugu na pismo

Druže, Ti navaljuješ jače od Frankovih odreda. Nego znaš li što? Nisam ni ja kriv! Nisam odgovarao na tvoja pisma, jer sam se bojao da mi žuć ne preljeje. Sad ću nastojati da popravim pogrešku. Odjednom ti odgovaram na sva tvoja pisma. Mislim, da ih je bilo četiri. E pa dobro!

Ti znaš da sam se zarekao kako

preko slobodnozidarskog masonstva i liberalizma do praktičnoga indiferentizma („trpeljivosti“) vrijeđa najnaravnija prava onih, koji hoće da Bog dobije ono, što Ga ide kao Onoga, koji nas je stvorio, otkupio i koji nas i danas drži. Sinovima tame je težak „Vjerujem u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu“ sinova svijetla. Oni toga ne mogu podnijeti. Izbacili su nam Boga iz svih onih mjesta, na kojima On mora biti. Oni su nam, svijesno ili nesvijesno, upropastili mnoge i mnoge duše. Neka niko ne misli, da se pobožnost katolika mora sastojati u tome, da mirno podnose sve uvrede i omalovažavanja Boga, Crkve i katoličkog uvjerenja!

Svjedoci smo teških dana. Savremeno društvo je dizorijentirano. Današnjica je ne samo nemoralna nego i amoralna. Pojedinač, čija su usta puna krilatica o socijalnosti, zna samo za vlastite interese, pa druge gazi i baca. Brak je popljuvan. Ljudi ga ne cijene. I zato sprečavanje začeca, zašto abortusi. Odgoj djece nikakav. Škola je i suviše moderna, a da među profesorima ne bi bilo nepoštenih, simpatizera marksizma, pa i otvorenih komunista. Zato po našim knjigama kojekakve neznanstvene teorije i svačije propagande, plaćene „stranim kapitalom“, zato nemoral u školi. Ulica sa svojim knjižarama, u kojima se prodaju izdanja Minerve, Binoze, Nolita i Epohe, sa izlozima punim knjiga Sinclaira, Londona, Marxa, Engelsa i Lenjina, a da o novinama i ne govorimo („Glas omladine“!). Ako je i to malo, imamo dvorane, kojima ljudi dadeše ime kino, a na platnu je propaganda komunizma („Ciganski zakon“ ...), dekolte plesnih dvorana, grijeh, nečistoća i ubijanje. Što ne učini razorni rad kojega tog nekulturnog i antikulturnog profesora, što ne svrši filmsko platno i kazališna daska, svršice plesna dvorana kakvoga nepoznatog lokala ili kavane, gdje će se uz potajnu svirku „internacionale“ drugovi i drugarice zabavljati plesom, a i drugim „nevinim šalama“, pa u sred korizme. Dodajte k tome slobodnu ljubav srednjih škola i nekoliko „komunističkih“ klubova, koji će uzeti i ime „jugoslovenski“, samo da rade, a pod firmom nogometnoga kluba osnivati brojne sekcije, u cilju lakše propagande. Spomenite se još pokušaja bijega u „inozemstvo“, pa ćete imati vjernu sliku današnjice.

Ovo ne mogu i neće dozvoliti katolici, pa barem protivnici u tome vidjeli i „politički klerikalizam“. Nismo krivi što neki ljudi ne razlikuju rad na rekristijanizaciji društva od obične, dnevne politike.

R.

AUTO-SAONICE. U Rusiji u gradu Gorki jedna velika tvornica izrađuje auto-saonice za saobraćaj po ledu. Saonice imaju automobilske motore. Prvi pokusi s njima odlično su uspjeli.

uopće neću čitati prve tri stranice dnevnih novina. Znaš i razlog: „Nationalisti napreduju“, „Frankovci osvajaju pozicije“, „Largo Caballero bježi iz Madrida“ itd. Znaš da su moji živeći slabi! Sve to na njih razorno djeluje. Pročitam ko je koga ubio, zacrtao, orobio, oplijenio. Pregledam najnovije afere, pronevjere, utaje; pročitam roman u stripu (znaš Dekstera i Miki Mause) i u zadnje vrijeme šahovsku rubriku prateći igre majstora Tomovića i Trifunovića. To je sve!

No ni tu vrug ne miruje. Skoro među posljednjim stranama naiđem na Frankovu izjavu o skorom zauzeću Madrida.

Do vruga sve! Ni tu mi ne da mira. Dakle na svakoj strani?! I od toga ti dana ponovo čitam novine i to „od naslova do odgovornog urednika“.

Moram priznati da u mnogočem imaš pravo. Ali ti si istovremeno veliki brbljavac. Zar ne znaš da se mi svi moramo pretvoriti u uho kad se nešto govori, a šutjeti kao riba, ili kao onaj „gospodin iz Kupinca“, kad se od nas traži da govorimo. Ti mi o svemu pišeš. Znam, smatraš me povjerljivim. Ali, zar misliš da su takvi naši drugovi? Daleko od toga! Ja sam došao do zaključka da kod ljudi nema povjerenja. Vjerovati nekome?! Pa to je i najbolje. Zašto ne bi izrabio

„Još nekakva ševrdanja i navijanja ideologa, prijete i napadaju visoke i niske kritike nisu mogli iščupati iz srca milijuna ljudi uvjerenje, da se tijelo, skinuto s križa na Golgoti, opet javilo treći dan, da više nikada ne umre... I čovječanstvo nije još svršilo svojih računa s Ubijenim, koji je izašao iz grоба da pokaže rebra, gdje je rimsko koplje učinilo za svagda vidljivim Srce, što ljubi one koji Njega mrze.“
Giovani Papini

Križarska vojna za Afriku

Dah Duha Svetoga provejava narode Afrike. Osobito u sru kopna, u području velikoga jezera, tiskaju se čete naroda k pravoj vjeri. Zasebno stoji u misijskoj povijesti našega vremena pokret obraćenja u Ruandi i Urundi. Izvještaji o masama obraćenja dolaze i iz Kameruna i Angole. U Istočnoj Africi imaju misionari Benediktinci uspjehe, koji zapanjuju.

Utješan je pogled na misijsko polje u Africi, toj čudesnoj novoj zemlji Crkve. Ali mnogo ostaje još da se učini. Postojano siromaštvo misionara sprečava napredak njihovih djela: metež sekta i bezbožnika prijeti da razori miroljubiv Božji rad. Što da se čini? Ostaje nam moćno oružje: pouzdana molitva!

Svima katolicima upravlja stoga Družba sv. Petra Klavera poziv na Križarsku molitvenu vojnu za Afriku, devetnicu Presv. Srca, koja se održaje prije svetkovine Zaštita sv. Josipa od 5.—13. aprila ove godine. Zajedničkim vapajem jurišajmo na Srce Božanskoga Spasitelja za spas milijuna, koji se još nalaze u poganstvu — da se odvrate velike pogibli, koje prijete mladog vjeri novoobraćenika — za više dobrih svećenika, požrtvovne Braće i Sestara misionarki.

Družba sv. Petra stavlja na raspolaganje za tu devetnicu „Otrošnju Presv. Srca za afričke crnce“. Dobije se besplatno (za veće količine umoljava se poslati za poštarinu). Naručuje se na adresu:

Družba sv. Petra Klavera, Zagreb, Draškovićeva ul. 12.

GRAĐEVNA BRAVARIJA
Josip Bukić i drug
ŠIBENIK
Ulica Ane Vidović
Preuzima sve bravarske radnje kao:
okovanje novogradnja, izradba željeznih naslova, ograda, štednjaka, portala te svih vrsti željeznih konstrukcija.
Preuzimaju se svi popravci.
Solidna izradba!
Umjerene cijene!

Za pravedni društveni red

Papina enciklika o bezbožnom komunizmu

Prilikom blagdana sv. Josipa Papa je objelodanio svoju novu encikliku (okružnicu) „Divini Redemptoris“ protiv bezbožnog komunizma. Buduć se ova enciklika smatra jednim od najvažnijih događaja u pontifikatu Pape Pija XI., mi ćemo je u cijelosti donijeti u slijedećim brojevima našega lista u nastavcima. Danas donosimo samo ovaj njen kratki sadržaj:

Sv. Otac Papa njom upozorava na strašnu opasnost, koju komunizam pretsavlja za sve narode. Iznosi i osuđuje materijalističku nauku komunizma, koja nije hijerarhiju, pobija svaku vlast te profaniše vjeru i porodicu. Konstatira žalosne posljedice širenja komunističke propagande u Španjolskoj, Meksiku i posebno u Rusiji. Komunističkoj nauci suprotstavlja nauku katoličke Crkve, koja proglašava ravnopravnost i bratstvo ljudi, brani čovječja prava i slobodu ličnosti, priznaje i brani hijerarhiju i zakoniti autoritet u ljudskom društvu. Isto tako potsjeca, kako nauka katoličke Crkve ne osuđuje umjerenu brigu za zemaljska dobra i ne dovodi ih u opreku sa brigom za duhovna dobra. Naprotiv ona pomaže brizi za napredak i to na najrazboritiji i najuspješniji način. Nato ukazuje na lijk protiv novih i teških nevolja, pak poziva sve vjernike, da obнове kršćanski život. Preporučuje djela milosrđa, koja nas obvezuju, da pružimo ruku slabome i pomoć onima, koji trpe.

Napose preporučuje pravednost, koja mora prožeti svakoga poslodavca i čovjeka, koji posjeduje imetak. Radnik ima neotuđiva prava. On ima pravo na pravednu obitelj-

Zar to nije strašno?

Kao u Rusiji!

Ne htjede, pa ne htjede da mi vjeruje, što mu pričah o strašnom jedrenju našega sela u komunističke vode. — „E pa dobro, rekoh mu, kad ne vjeruješ, a ti pođi i vidi.“ I poslušao me. Pođe i uvjeri se. Kad se povratio, zapitah ga: „Dakle, kako je?“

— Kao u Rusiji!
Ja pras u smijeh, a on će: „Nema tu smijeha, kažem ti, kao u Rusiji!“

— Pazi, nastavi moj drug, podeš li ikad u naše selo, ne nazivlji nikome Boga, jer čuj, što se tamo dešava.

Dva se mladića vraćali kući na vrancima s paše. Susreli župnika i jedan ga pozdravi sa: Hvaljen Isus! Drugi na to skoči s konja kao opareni davao, obori druga i stane ga nemilice mlatiti kričeci pomamno: Kakav „Hvaljen Isus“! Znaj, da je pao Isus! Reci mu radije: Čuš tovar, ne smetaj na putu! — Zar to nije strašno?

No čuj i ovu:
Siromašna starica ide u crkvu s krunicom u ruci. Jedan ti se junak približi, otme joj nasilno krunicu, baci je pod noge i reče zadovoljno: „Babo, to zrnje danas već ne pomaže!“

sku plaću i pravo na poštovanje visoke vrijednosti čovjeka, koji je slika Božja.

Iza toga preporučuje svima, da proučavaju socijalnu nauku Crkve, koja jedina u ime Kristovo može pokazati put pravoga napretka i civilizacije. Studiju se mora pridružiti i akcija oko demaskiranja i pobijanja komunističkih zasjeda. „Komunizam je nepopravljivo pokvaren, tako da se ne može dozvoliti suradnja s njime ni na jednom polju sa strane ljudi, koji žele spasiti kršćansku civilizaciju“. Posebno se još obraća vjernici, da se, puštajući po strani bijesne i isprazne svade, ujedine u velikoj bitci i suprotstave navali bezbožnika.

I sama država mora poduprijeti akciju Crkve i tako doprinijeti toliko željenoj potpori Dobra i Istine. „Države su dužne učiniti sve, da ne bi bezbožnička (ateistička) propaganda, koja ruši sve temelje poretka, uzela maha na njihovom području, jer ne će biti ni vlasti na zemlji, ako je nepriznavao Božje Veličanstvo, i više ne će vrijediti prisega, ako nije izrečena u ime živoga Boga“.

Na koncu upućuje ovaj tjeskobni poziv svojim zalutalim sinovima: „Ne možemo završiti ovu encikliku, a da ne upotrijebimo riječ onim našim sinovima, koji su na putu, da budu zahvaćeni zlom komunizma. Potičemo ih živo, da poslušaju glas Oca, koji ih ljubi i moli Gospodina, da bi ih prosvijetlio, da uzmognu napustiti skliski put, koji ih vodi u katastrofu, da bi i oni priznali, da je jedini naš Spasitelj Isus Krist, jer nema drugoga imena, po kojemu bi se ljudi mogli spasiti.“

— „Stavi joj srp i čekić u ruke, neka zna baba, da sada mi vladamo“ — primjetlji jedan „drug“, koji je po strani stajao diveći se njegovom junaštvu.

— Eh, alaj ti junaštva oteći ne-moćnoj starici krunicu iz ruke!

— U školi pak, nastavi moj prijatelj, bez osvrtnja na moju primjedu, ima mnogo djece koja neće da uče vjeronauk. Neki kažu, što će im to, a drugi, da im ne dopuštaju roditelji. — Što će biti od te djece, kojoj se već u osnovnoj školi uskraćuje vjeronauk?! Da, upravo je to najgore, što nevinu dječicu odvlače od Boga. Tako će ova crvena pošast, koja je pritisla naše selo, imati slabih posljedica i za buduće naraštaje.

Jednom župnik propovijedao narodu o nekim bezobraznicima, koji stanu pred crkvena vrata, pa se rugaju onima, koji idu u crkvu dobacujući im krilatice, koje su ih naučili učitelji iz Moskve, kao na pr.: E, baš ste pijani kad idete u crkvu! Ma što idete slušati laži? — it.d. Neki pak crveni fičirič, da pokaže koliko ga se tiče ta propovijed, pripali cigaretu i ude pušeći u crkvu!

No što je još i gore: počeli su već i rušiti crkve. Doista još nisu takli glavnu, jer se valjda boje, da bi takvi napadaj mogao otvoriti narodu oči, ali su zato počeli rušiti poljske kapelice i crkvice. Počeli su s malim, da svrše s velikim!

Od svega pak najneshvatljivije je to, što naši mješćani na sve te zulume crvenih ostaju hladni, bez osjećaja prema pravici. Upravo kao mrtvi. Nitko da bi digao glas proti tim nasiljima. Svi im odobravaju, slijede ih i pomazu. Dobri čekaju u strahu, što će to biti, kako će se to svršiti. Neodlučni nasjedaju varkama crvenih, a ovi svim silama i slobodnim rukama rade što hoće.

Brate moj, završi moj prijatelj skoro plačnim očima, reci mi sada, nije li u našem selu isto kao u Rusiji!

— Više mi nije bilo do smijeha. Zabrinula me sudbina moga sela, i žalosnim srcem moradah potvrditi:

Jest, isto kao u Rusiji!
V. Remotus

Socijalno zrnje

KAKO ODGAJAJU KOMUNISTI

Jednom je engleskom protestantskom svećeniku uspjele doći do komunistične tajne škole. Kasnije je u londonskom dnevniku „Times“-u pisao kako se poučava u tim školama. Učitelj najprije dokazuje kako se treba sa svim sredstvima boriti osobito protiv kršćanske vjere. Zatim imaju i praktične vježbe. Odmah iza sata prolaze mimo križa i rugaju mu se.

Na koncu engleski pastor poziva svu englesku javnost da otkriva takve škole i upozori javnu vlast da se zapriječi ubijanje nevinih dječjih srdaca.

NACIN KOMUNISTIČKE PROPAGANDE

U Americi ima među protestantima vrlo mnogo sekta. Veliku pozornost je pobudila sekta „Jahvini svjedoci“, jer čini se, da se pod njezinim plaštem krije komunistička propaganda. Članovi te sekte iskorišćuju nezadovoljstvo i gospodarski nered te kod svake prilike naviještaju svjetsku revoluciju, u kojoj će Bog po komunistima i anarhistima kazniti organiziranu crkvu i kapital.

Ta njihova proročanstva dosta uplivaju na praznovjerne Amerikance i utvrđuju ih u uvjerenju da je svjetska revolucija neizbježiva.

BOG — VLADAR SVIJETA

Još nismo zaboravili i nećemo zaboraviti vijesti:

U Americi pale pšenicu ili je u more bacaju. Vagon za vagonom. Mlijeko izljevaju u rijeke. Hektolitar za hektolitrom.

U zadnje vrijeme čitamo: U Americi vlada strašna suša. Plodnu zemlju pijesak zasiplje. Na stotine tisuća glava živine su poklali, jer nije bilo hrane za njih. Orkani bijesne, rijeke izlaze iz svojih korita i

nešto što mogu?! Zar nije tako?

Neću da se prenamagim, ali iz tvojih pisama čovjek bi zaključio da si zaplivaš strujom koja vodi Frankove bataljone! Zar te nije stid i pomisliti da drug Staljin radi ono što nije na opću korist? Zgražao si se nad procesom sedamnaestorice?! Ne sedamnaest, nego sedamnaest puta sedamdesetihiljadasedamnaest! Zar misliš da izdajica to ne zaslužuje? Sad što se u tom broju nalazi i Radek može izgledati malo neugodno, ali to je ujedno dokaz naše pravednosti. To je princip demokracije. A demokracija na prvo mjesto, jer je to prav i jedini put. I ako ti ko kaže da nije tako pokaži mu na Rusiju, Francusku, Španiju!

Ti nisi razumio u čemu je velezdajca Radeka. Nije pitanje kako je on htio provesti svoje reforme. To nije inkriminirano djelo. Za osudu je misao na koju je on došao. Htio je da ustane protiv druga Staljina. To je njegov zločin. A mi svi znamo da da bez revolucije nema ništa. Nije važno što govori drug drž. tužilac. Zar si ikad čuo da je on nekoga branio?!

Najviše me ljuti što napadaju nas Židove. Nigdje ne možemo slobodno raditi. Odmah naš raskrinkaju. Baš zbog toga potrebna je opreznost. A kako su smiješni ti naši neprijatelji! Kažu da smo nenarodni, jer naš

kapital ne služi narodu. Pa nismo, valjda, tolike budale! A narod je marva! Ne zaboravi! —

Kažeš: „Staljin hoće da postane „Führer“ ili „Duce“. Zar bi to nešto mijenjalo stanje u Rusiji? Zar naziv nešto znači? Uostalom, Staljin će to, vjerovatno i postati, ali, glavno, neće biti fašistički „Führer“ ili „Duce“, već — demokratsko proleterski!

Druže, ti si lud!
Pričaš o umrlima koji žive!? Zar se još nisi odrekao uskoga gledišta na posmrtni život? Hvala ti na ovom vicu! Nasmijao sam se!

Pa i ti si smiješan! Veliš, nije zgodno da se međusobno koljemo, jer se naši protivnici tome raduju. Znači da ti ne odobravaš ni prilike u Španiji?! I tamo se međusobno kolju!!

Baš kad smo na Španiji da ti javim najnoviju vijest: Pet velikih ratnih brodova pošlo je iz Rusije, punih ratnoga materijala. No o tome se ne smije govoriti. Moramo spasiti druga Caballera! Sad, drugo je naša akcija o nemješanju. (Zašto da se Italija i Njemačka bori u Španiji?! To je samo forme radi, a ono prvo ideje radi. Nećemo, valjda, ideju zapostaviti pred formom. Znaš, mora da bude i vuk sit i koza čitava.

Što ima nova kod tebe? Kako napreduju naše organizacije? Nešto sam čuo o „zabrani rada“ nekim našim

prijateljima. Skandal! Zašto daju vodstvo takvih društava neiskusnoj dječici? To je bankrot naše ideje. Zar se sve sastoji u vikanju, crvenoj kravati i šalu; u „oštrenju srpa i kose“ i vapaju „za kruhom“?! — Nerazborito!

A kod mene!? Na mom sveučilištu? Dobro je, druže! Sve je naše! Srce mi se širi kad prisustvujem zborovima na kojima se govori o nama Židovima kao ljudima, jer da ti pravo kažem, malo ima ljudi koji tako misle. Doduše, pred neko vrijeme bio je jedan gadan napadaj na nas, ali, hvala našoj štampi, o tome se nije pisalo.

Kod mene se nalaze dva Židova koji su pred kratko vrijeme pribjegli iz Njemačke. Dobili su već pasoše i putuju u Moskvu (tebi mogu kazati) noseći povjerljivi materijal.

Loew je svinja! Evo zašto. Nekidan smo kupili doprinose za naše u Španiji. Priložio je tek 5000 din. To me je razbjesnilo. Bacio sam mu sve u njušku. Nisam ga poslije vidio. Čuo sam da se pokajao i da je priložio 50 hiljada dinara. Danas ti šaljem letke pomoću kojih ćeš i ti sakupljati doprinose.

Citao sam da se otkrila pobuna u ruskoj vojsci. Uapšeno je 1200 oficira. To me muči. Zašto se ti ljudi bune? To me muči kao i misao, zašto je španjolski narod pristao uz Franka.

Zašto su odrekli poslušnost vladi i pošli u pakao revolucije, u smrt?

Misliš li ti o ovome?
Što je, je! Nikada ne valja mnogo misliti!

Jednu novost! Drug Moritz ne zove se više Moritz. Nije bilo zgodno po njegov položaj. Salamon Moritz pretvorio se u druga Vladimira Junakovića. Zar nije lijepo ime? I sad neka mu netko kaže da je Židov! Punokryni Slaven!! I meni je to savjetovao, ali ja se nisam odlučio. Ne znam! Meni to još nije potrebno, jer ja još nisam izgubio kredit!

Biće „bomba“ tvoja vijest o drugaricama koje su pobacile pilenčad. Zar misliš da su tako nazadne?! —

Što je od onoga tvog auta? Je li ti pričao Martiz o mojem novom automobilu? To je nešto! Doduše, njemačka marka, ali što to znači — židovska je firma!

Drugarica Ketti srdačno te pozdravlja. Ne može da zaboravi noć provedene s tobom na dalmatinskoj plaži. Ona sad živi sa mnom.

Pozdravljaju te Loew i Junaković (Moritz).

Želi ti uspješan rad i šalje ti drugarski pozdrav drug

Schwarz

pokrivaju plodnu zemlju. Šteta se cijeni na milijarde...

A nije li moguće ovo donje tek posljedica onoga gornjega? — Budimo uvjereni da je i u dvadesetom stoljeću još uvijek Bog vladar svemira!

U NEBO VAPIJUĆI GRIJEH

Mi smo u katekizmu učili da postoje grijesi koji vapiju osvetu pred licem Božjim. Na četvrtom je mjestu baš uzdržanje plaće težačke i radničke.

Komunisti na sva usta viču protiv kapitalizma i njegovog iskorištavanja radnika. Tako glasno govore protiv toga, da sakriju svoja djela. U doba najgoreg iskorištavanja radnika sa strane kapitalista nisu se događale takve krivice kakve se sada događaju ruskim seljacima i radnicima.

Za dokaz donosimo što piše list gospodarskog komesarijata „Socijalističkoje zemljodjelije“ koncem prošle godine. Iz njega doznajemo da radnici u Rostovskoj oblasti, koji rade s traktorima, ne mogu kupiti ni najpotrebnije žmisko odijelo i obuću, jer im crveni direktori već dugo nisu isplatili plaće.

U Pavlovskoj strojnoj i traktorskoj radionici neisplaćene nadnice iznose 124 hiljade rubalja (približno 1 milijun 240 hiljada dinara), u Jejan-sku 141 hiljadu, u Kambolotsku 141 hiljadu 600, u Aleksandrovska 678 hiljada, u Rodanu 99 hiljada 300, u Semibalkovu 89 hiljada, u Armaviru 97 hiljada, u Novopokrovsku 120 hiljada, u Lenjingradu 77 hiljada 900, u Persijanovu 67 hiljada rubalja. Dakle preko 16 milijarda dinara neisplaćenih nadnica! Radnici su uopće izgubili svaku nadu da će im boljševički vlastodržci to isplatiti. Radnici hodaju goli i bos, a crveni diktatori uživaju.

Nikada nije bilo većih iskorištavatelja i nasilnika radnika nego što su boljševički komunisti.

Naši dopisi

Biograd n/m

KRIZARICKI TECAJ

Pred godinu i pol osnovano je u našem mjestu Križarsko Sestrinstvo inicijativom našega vrijednog kapelana i duhovnog vođe vč. g. Ivana Odlešića. Njemu također moramo zahvaliti što nam je šibensko Okružje poslalo dvije izaslanice da nam održe trodnevni tečaj od 12. do uključivo 14. t. mj.

Odmah po dolasku sestara Pavletić Ljilje i Malić Marije prisustvovala smo sv. Misii uz saziv Duha Svetoga i kratkom govoru našega duhovnika.

Zatim se prešlo na rad te su izaslanice naimenjete održale ova predavanja: „Križarička organizacija uopće“; „Duhovni život“; „Prosvjetni rad u križaričkoj organizaciji“; „Žrtva“; „Apostolat“; „Moći i plesu“; „Odnos križarice prema muškarcima“. Poslije svakoga predavanja sestre su pomalo debatirale i ukratko bilježile sačrtaž, stvarajući praktične zaključke. Osnovale smo oviije sekcije: euharistijsku i dobre štampe.

Imale smo ova puta sastanak s Malim Križaricama. Vrlo su pažljivo slušale poučne priče, oduševljene nastupom dviju sestara, a navečer bi se zadržale pjevajući i pletući maslinove palme za misijsku centralu.

Zadnji dan tečaja, u nedjelju, imale smo zajedničku sv. pričest. Poslije podne smo održale izvanrednu skupštinu na kojoj smo izabrale novu predsjednicu s. Mariju Buča. Zatim je slijedio kratki roditeljski sastanak na kojemu su obe sestre održale kratki govor, istaknuvši poguban utjecaj današnjih modernih nazora na našu mladež i potrebu dobrih organizacija. Na koncu zadržale smo se sve do 8 s. navečer u ugodnom razgovoru, kad je duhovnik vč. Odlešić izaslanice Okružja pozdravio u ime svoje i naše zahvalivši im na iskazanoj požrtvovanosti.

Uvjerene, da nas je ovaj tečaj potakao na mnogu dobru odluku i još više oduševio za našu dragu križaričku organizaciju, oprostismo se s našim sestrama moleći Gospoda, da nas svih blagoslovi.

Bog živi!

Tajnica

TERORIZAM ARAPA PROTIV ŽIDOVA u Palestini nastavlja se sve većom žestinom. Svakodneвно dolazi do oružanih sukoba i eksplozija bombi. Stoga je ponovno zabranjeno u Jeruzolimu noćno kretanje građana od 7 sati naveče pa unaprijed.

Za svetost ugovora i zadane riječi

Sv. Otac o povredama konkordata i neopaganizmu u Njemačkoj

21. t. mj. je u svim katoličkim njemačkim crkvama pročitana Papina enciklika, u kojoj se protestira protiv povreda konkordata od 1933. U Berlinu je poslanicu pročitao biskup Preising u katedrali Svete Hedvige. Enciklika se dijeli na tri dijela. U prvom se dijelu govori o konkordatu, drugi dio govori o vjeri u Boga Isusa Krista i Crkvu, a također i o pravima roditelja, koja imaju po kršćanskom moralu; otk se u trećem dijelu priziva božanska milost na sve one, koji su se radi prijetnja ili radi obećanja odrekli Krista.

Sveti Otac Papa kaže u enciklici, da krivica za nepoštivanje konkordata sklopjenog između Reicha i Vatikana nije na strani Katoličke Crkve, nego vlade Reicha, koja nije lojalno tumačila odredbe ovog ugovora. Sveti Otac Papa ne će da ukine taj konkordat većino iz brige spasa duša, koje su mu povjerene, ali će i dalje nastaviti, da brani prava vjernika katoličke Crkve od poglavara njemačkog naroda. U tom pogledu ne će na njega uticati prolazni uspjeh ili neuspjeh.

U enciklici se zatim kritična rasistička otkritina i oštro osuđuje teorija o narodu, krvi i zemlji. Svi, koji propovijedaju takovu nauku, vrijeđaju vjeru.

Za kršćane je kriz, koga danas neprijatelji napadaju, jedini simbol svuda, gdje se čine pokušaji, da se roditeljima oduzme mogućnost odgoja djece i vrieda vjera u Boga. Crkva nikada ne će priznati škole, u kojima se učiteljima povjerava vjerska nauka.

Komu to treba?

Gdje im je savjest?

„Novosti“ od 16. t. mj. donose slijedeće:

„Proljeće se budi... Dvije mlade djevojke posegle za otrovom zbog nesretne ljubavi.

U Zagrebu, 15. marta Dvije mlade veoma lijepe djevojke, obe ispod dvadeset godina, otvorile su da tako kažemo ovogodišnju sezonu samoubistava zbog nesretne ljubavi.

I jedna i druga posegnule su za otrovom, snetstvom, koje baš žene najviše upotrebljavaju kad hoće da se riješe života.

Proljeće se budi...“

Ovako pišu o samoubistvu dviju djevojaka dnevne novine koje izlaze u Zagrebu. Ovo je neobično vješta propaganda grijeha. To zna i onaj koji banem malo pozna psihologiju. Nije čudo da nam „Novosti“ o-

stava, jer nije slobodna i jer se vrši u protukršćanskom duhu.

U enciklici se zatim upućuje apel svećenicima i vjernicima, koji imaju vrlo tešku odgovornu dužnost. „Crkva se, kaže Sveti Otac Papa, moli za sve one, koji trpe zbog svoje vjere. Znači, da se i u tamnim tami i u koncentracionim logorima odupre fizičkom mučenju!“

Dok marksisti napadaju Crkvu zbog fašizma berlinski „Völkischer Beobachter“ od 22. t. mj. optužuje tu istu Crkvu zbog razaranja unutrašnjeg mira i tvrdi da su vihovni pastiri rimske Crkve upotrebili svaku priliku da razdraže vjernike i čak druge oržave protiv Reicha i Hitlerove politike. Ovakav stav Hitlerova lista koji on sigurno nije zauzeo bez samog Hitlera, je posljedica, nastavlja se u uvodniku, zlorabljenja sa strane Crkve.

Ne zalazimo u detalje poganske politike razizma koju provodi nacional-socializam.

Konstatiramo samo protest sv. Oca i upozorujemo protivnike Crkve na to da je isti najnoviji dokaz kako katolička Crkva zna ustati protiv svakome koji zanemaruje najosnovnija prava čovjeka. Crkva je opet dokazala da ona jedina štiti čovjeka i njegovu slobodu. Istovremeno osuđuje koncentracione logore hladnog Sibira i one Trećeg Reicha, zanimlje se za prava katolika u Španjolskoj i onih u Njemačkoj.

F. B.

vine pune svoje stranice. U njima neprestano nalazimo slično pisanje o svemu onome što čine ljudi koji su zaboravili da postoji Bog.

Dobro bi bilo da ovo upamte oni koji ove i slične novine kupuju. I ovo je samo dokaz da se za uredništvo ovih novina kriju stranci koji imaju „mesijansku zadaću“ moralnoga kvarenja poštenih ljudi. Čini se da su ovi veoma blizu onim strancima koji su u listopadu 1917. u Rusiji podigli „revoluciju proletaraca“, da bi tim jedinicama isplili i zadnju kap krvi i koji su tako marljivo već onda, pa sve do danas, provodili „socializaciju nečidovskih djevojaka“.

Zato pazimo na zakulisni rad onih novina koje izdavaju stranci, čiji kapital prijeti svjetskom revolucijom. Svjesni ih katolici neće kupovati!

PROMJENA UREDNIKA. S današnjim brojem preuzeo je vlasništvo i uređivanje lista preč. don Ante Radić, budać vč. don Ivo Grgurev otputovao iz Šibenika za upravitelja župe Primošten. Vč. Grgurevu zahvaljujemo i ovim putem, što je svojim vrsnim uređivanjem listi podigao na odličnu visinu i uvelike ugodio svim našim čitaocima i pretplatnicima.

Osobito nas veseli, što nam je obećao, da će i dalje ostati našim stalnim suradnikom. Pravac lista će ostati potpuno isti, pak molimo sve naše prijatelje, da nas i dalje pomazu što izdajničjom svojom novčanom pomoću, a dosadašnje suradnike, da nas i unaprijed obracuju što češćom svojom suradnjom. Naše je geslo: *Za Boga s Bogom!*

ČETIRDESETSATNO KLANJANJE obavilo se vrlo svečano u katedrali od 17. do 20. t. mj., a u varoškoj župskoj crkvi od 21. do 24. t. mj. Narod je u velikom broju sve dane ispunjao crkve i klanjao se euharistijskom Spasitelju. U katedrali propovijedao je preč. don A. Sare, a u Varošu mp. o. Ante Benutić.

ZADNJA PROPOVIJED korizmenoga propovjednika preč. don A. Sare biće na uskršni ponedjeljak u 11¼ s.

DUHOVNE VJEŽBE ZA MLADICE. 18, 19. i 20. t. mj. održane su duhovne vježbe za mladiće u crkvi sv. Ivana. Pristup su imali samo mladići. Posjet je bio relativno vrlo dobar. Propovijedao je vč. don Petar Čiklič dvije večeri, a jednu vč. Letinić. Duhovne vježbe zaključene su zajedničkom sv. Pričesti u nedjelju 21. t. mj.

MUKU OD ENCROIS izvelo je M. F. D. „Kolo“ na Cvjetnicu u katedrali. Izvedba je bila upravo odlična u svakom pogledu.

U FOND NASEGA LISTA doprinijeli su: Gđa Ana Sare Din 50. — Da počaste uspomenu pk. o. fra Mate Stojića: Don Ferdinand Kolednik (Pariz) 50 franc. i don Ferdo Maraković (Prgomet) Din 15. — Da počasti uspomenu pk. Janje Dragušića: Antica Zorić Din 10. — Uprava harno zahvaljuje.

SVIM ČLANICAMA „ŽIVOGA SVIJETLA“ javljam, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (od 29. III. do 4. IV.): za obraćenje okorjelih grješnika u našem gradu. Počeo je uopće i za treću stočinu. Već ih se javio lijepi broj. Preporučam članicama, da povedu što življu agitaciju. — Don Ante Radić.

U KINI UMIRU OD GLADI. Usljed velike suše u cijeloj oblasti Sečuan vlada glad. Nekoliko hiljada ljudi umrlo je već od gladi.

Najtoplije preporučamo:

1. **Iskrice Ljubavi Svetotajstvenom Isusu.** Za tu knjigu kaže pk. biskup dr. Lang ovo: „Doista su ove „Iskrice ljubavi“ krasna knjiga za duhovni život kršćanski, iza knjižice „Nasljednj Krista“ jedna od najljepših i najkorisnijih... Uvjeren sam, da će svaki, koji ju čita i razmatra, osobito ako ju razmatra pred Presvetim Otajstvom, postajati sve bolji...“ Cijena tvrdo vezanog Din 10.—, meko Din 8.—
 2. **Vječno svijetlo** je nastavak razmatranja knjige „Iskrice ljubavi“. Cijena Dinara 6.—
 3. **Priprava na prvu svetu ispovijed i svetu pričest.** U ovoj knjizi nalazi se potpuna pouka o svetoj ispovijedi i uputa u pouku propovjednicima. Knjiga nužna svakome katoliku, da upozna narav sv. sakramenta ispovijedi i oltara. To je prijevod klasičnih njemačkih autora i svestrano obrađen. Cijena Dinara 10.—
 4. **Zašto ljubim svoju Crkvu?** Tko pročitao ovu lijepu knjižicu, srce će mu usplamtjeti ljubavlju, gradit će mu se širiti od ponosa što je član katoličke Crkve. Cijena Din. 8.—
 5. **Od Euharistije k presvetom Trojstvu.** Knjižica je ova prava objava, pravo otkrivenje za duše, koje ljube Euharistijskog Spasitelja i koje se često s njim ujedine u svetoj Pričesti. Cijena Din 7.—
 6. **Terezija Neumann:** Poruka iz Konesrentha. Cijena Din 7.—
 7. **Obraćenje dra H. Hinkovića.** Hinković je bio poznat kod nas i kao glasoviti advokat i kao političar, a osobito kao protivnik vjere katoličke. Ali proučavajući upoznao je, da je to prava vjera i umro kao pravi katolik. Knjiga namijenjena inteligenciji i mladeži. Cijena Din 4.—
 8. **Životopis dr. Josipa Langa.** Napisala ga je Hlerma Kürschner, učiteljica u m. Neklodom Odbora za gradnju Doma biskupa Langa, velikana i sveca. Cijena je broširanoj knjižici Din 3.—
 9. **Neneta, junakinja žrtvica.** Ova knjižica je tako zanimiva i puna raznolikih crtica i događaja, da se čita kao najzanimljivija pripovijest. Kad je počeo čitati, ne možeš je odložiti, dok je nijesi čitavo pročitao. U njoj se razlaže načela duhovnog života i njihovo ostvarenje, pak je ujedno rukovod duh. života Cijena joj je Din 3.— Knjižare na sve ove knjige dobivaju 20% popusta.
- Sve se ove knjige dobivaju kod: **Župnog ureda sv. Marije u Zagrebu, KAPTOL 3.**

Po svijetu

VELIKE POPLAVE U ENGLJSKOJ. Poplava je zahvatila cio kraj oko Ilija. Područje je oko 7 hiljada hektara zemljišta, postoji opasnost, da će nasti na nekim mjestima popustiti, što bi značilo, da će poplava zahvatiti još daljnih 30 hiljada hektara zemlje.

RENOVIRANJE SIKSTINSKE KAPELE. Po nalogu sv. Oca Pape počelo se s renoviranjem čuvene sikstinske kapele u Vatikanu, da bi se znamenite Michelangelove slike spasile od kvara i zuba vremena.

SIR AUSTIN CHAMBERLAIN, bivši engleski ministar vanjskih poslova, konzervativac, umro je nedavno u Londonu. Bio je jedan od najistaknutijih engleskih političara, koji se uvijek zauzimao za savez sa Francuskom.

DVADESET GODINA NIJE PROGODORIO NI RIJEČI umirovljeni nadzornik kole Arpad Palasti iz Mihalovica u Čehoslovačkoj. Za vrijeme svjetskoga rata zapovjedovao se, da za 20 godina neće progovoriti, ako mu se oba sina vrte živi iz rata. Sinovi su se vratili živi i zdravi i stali školski nadzornik držao se svoga zavjeta te je tek pred nekoliko dana — poslije punih 20 godina šutnje — prvi put opet progovorio.

Križarske vijesti

SOCIJALNI DAN KRIŽARSTVA. Mnoga križarska bratstva već su priredila i održala socijalni dan križarstva. Druga društva održat će taj dan tokom mjeseca ožujka, ravnja i svibnja. Po prvi put je uspjelo, da u cijelom nizu mjesta nastupe sami sejac i sami radnici i da održe narodu predavanja o socijalnim pitanjima. Društva, koja do sada nisu ništa učinila, neka se počnu premati. Treba održati barem svečani satanak, na koji će se pozvati prijatelje. Gdje je to moguće, neka priredba bude širega načaja. Kod V. K. B. može se dobiti zborna deklamacija za socijalni dan za radnička društva. Za predavanja mogu lijepo poslužiti izdana predavanja pojedinih starijih križarskih zajednica, te Felicinovićevo Socijalno pitanje.

POSJETI I PREDAVANJA. Izaslanik V. K. B. F. Cicak posjetio je i održao predavanje kod D. K. B. u Karlovcu.

ODRŽANI TEČAJEVI. Izaslanik V. K. B. Nikola Kirigin održao je tečajeve o križarskim bratstvima na Braču (u Sušpetru, Milni, Bobovišću itd.)

SASTANAK KRAJEVNOGA ODBORA. Krajevni odbor Koprivnica održao je satanak 14. III. Izradio je nacrt za proslavu „Socijalnoga dana“ na svom području. Društva u tom kraju lijepo napreduju.

„KRIZARSKI ALBUM“. Izdalo Veliko Križarsko Bratstvo, Zagreb (Palmotićeva 3). Uredio Mirko Cerovac. — Na 64 strane donosi ovaj album oko 150 slika iz života rada križarske organizacije (prvaci pokrepa, povijest organizacije u slici, zborovanja, povorke, zastave, glazbe, tečajevi, logorovanja, društva, propaganda itd.) Ova je knjiga najbolji dokument radu i borbe hrvatske križarske omladine. Knjiga je štampana na finom glatkom papiru, a cijena joj je uza sve to 1. IV. t. g. samo 10 dinara, a iza 1. IV. t. g. Din 15. Dobije se u knjižarama, a može se naručiti i kod Velikog Križarskog Bratstva, Zagreb, Palmotićeva 3.

Maršal o njemačkoj mladeži i kršćanstvu

Početak ove godine je njemački državni ministar Freyberg izdao uredbu o poučavanju vjeronauka na državnim školama kojoj je svrha da ostvari „narodno socijalistično kršćanstvo“.

U listovima čitamo da je maršal Mackensen prilikom blagoslova jednoga doma u Brüssowu održao govor o temi „Njemačka omladina i kršćanstvo“ sakupljenoj Hitlerovoj omladini. Rekao je:

„Vi ćete jednom morati služiti u novoj njemačkoj narodnoj vojsci. Promotrimo li naš momentani položaj u svijetu, sve nam je jasnije, da će naš njemački narod morati jedamput biti na čistu s bezbošcima na Istoku. Kad će to biti, zna samo Gospodin Bog. Radi se o kršćanskim temeljima naše evropske kulture. U toj ćete se borbi, moji njemački mladići, morati pokazati muževima i duhom i kao vojnici. A to vi ne možete, ako niste religiozni i utvrđeni u kršćanskoj vjeri. Pravi njemački vojnici mora biti kršćanski muž. Stoga je moja najveća želja, da se u njemačkoj omladini njeguje i kršćanski duh. Neka i u vašoj sredini živi strah Božji i samoodgoj, da postignete snagu duše u kršćanskom smislu!“

Maršal je kazao veliku istinu. Samo je pitanje koliko se obaziru na nju kod odgoja njemačke omladine.

Sudbina naših studenata u Španiji

Prški list „Expres“ piše: „Pred nekoliko sedmica donijeli smo oopis, da je nestalo iz Praga 16 jugosl. studenata. Išli su u Španiju, gdje su ih porazdijelili međunarodnim odjeljenjima.

Upozorili smo već na činjenicu, da je većina jugoslavenskih studenata u Pragu komunističkog mišljenja. Ipak svaki između tih studenata ne dolazi k nama kao komunist. On se tek u Pragu sastane s ljudima koji ih veruju za komunističku organizaciju. Izgleda da slavenski Prag uzgaja za bratstvu Jugoslaviju komunističke agitatore. Policija je poduzela radikalni postupak, kojim će se pobrinuti, da se ne će trpjeti među studentima komunist. agitacija. Oni koji su zaveli onih 16 studenata nisu doduše nadeni, ali nije teško odgonetati, koji su i gdje im je centum.

Sada je stigao u Prag dopis od jednoga između 16 unesrećenih. Piše iz Valencije, gdje leži u bolnici i gdje su mu amputirali nogu. Sve grozne rane nikada mu neće zacijeliti... U svome pismu britko jadicuje, jer u crvenoj Španiji takove nesretnike upotrebljavaju za „kanonenfuter“. Bez svake vojničke izobrazbe šalju ih ravno na frontu. Pred njegovim očima su pala četvorica njegovih drugova, s kojima je došao iz Praga, on je sam teško ranjen. Preinijeli su ga do Valencije, gdje su mu amputirali nogu. Što se dogodilo s ostalima, ne zna. Nije isključeno, da su neki između njih pali kao žrtve besavjesnih sakupljača u Pragu.

Taj student piše, da je sve drugačije sebi predstavljao. Pretstavite si sada majke tih nesretnika, kad saznadu, da su im sinovi, koji su išli u Prag studirati, pali u Španiji!“

ŠTA JE JERSEY?

Jersey označuje pletenu robu za damske haljine kao i sve proizvode iz te robe, o-dijela, kostime i t. o. Ime je englesko i označuje izvor Jersey-robe. Dokazuje ali i istovremeno i kvalitetu. Sve damske haljine koje su engleskog porijekla, izvan su svake sumnje vrlo praktične i elegantne. Dama koja nosi ovakvu haljinu može se pokazati u svakom društvu. Po izložbama inozemnih veletrgovaca opaža se u posljednje vrijeme sve više damskih haljina iz pletene robe. Mnoge odlične velike i moderne trgovine su se specijalizirale za ovu vrst robe. Kod

nego i toliko trajne, da ne gube ništa od toga, ako se haljine i svakodnevno nose. Osim toga su boje skrajno stalne, to znači da se haljine mogu lako prati bez da izbljude. Konačno dodajemo da je pletena roba dovoljno rasteljiva (elastična), pa ako šijemo haljine sa šivaćim strojem, koji daje čvrste šavove, često se događa, da ovi pupcaju ili obratno, t. j. da šavovi istrgnu manje komade same pletene materije. Tivar Jersey-odijela šiju se specijalnim strojevima, šav ovih strojeva je isto tako elastičan kao i sama pletena roba. Zato se u-

nas je bilo do sada samo ono, što se je iz inozemstva moglo uvesti.

Sada je tvornica Tivar uzela stvar u svoje ruke. Naručeni su najmoderniji strojevi, pa će Tivar i na tom polju izvršiti svoj zadatak po poznatom principu „Oč vlakna do gotovog odijela“. Uslijed toga biti će ostvareno i načelo da se za malo novaca može najviše ponuditi. Tako stojimo pred ispunjenjem pitanja: šta su Tivar Jersey haljine. To su haljine za dame i djevojke koje se izrađuju iz prvorazrednog pletenog materijala za dame. Roba je jednobojno izrađena, a ima je i koja je snabdjevena bogatim uzorcima, dovoljno je elastična pa se uslijed toga vrlo lijepo nosi. Bojadanjanje te robe posvećuje se najveća pažnja i briga. Boje se odabiru iz najnovijih modnih uzoraka te nisu samo moderne

opće ne može dogoditi da šavovi istrgnu dijelove pletene materije. To svojstvo imaju samo rijetke iz inozemstva uvezene haljine. Tivar Jersey roba vrlo se lijepo nosi, kako smo već spomenuli zato se može upotrijebiti za sve vrste damskih haljina, koje se oblače za razne zgođe. Pošto je roba ili jednobojna ili snabdjevena ukusnim uzorcima, upotreba je tim više mnogostrana. Tivar stoga izrađuje jednostavne športske haljine, haljine za posjete i društvo, ljetne kostime i komplete vrlo lagane i praktične. Nadalje ljupke haljine za djevojčice za šport i školu.

Najbolje ćete učiniti ako što prije uđete u najbližu Tivar prodavaonu i pogledate potpuno bezobvezno nove Tivar Jersey-haljine. Sami ćete se osvjedočiti kako su lijepe, praktične, a što je glavno kako su jeftine ove Tivar Jersey-haljine.

Hrana duše

LIJEPI STARI HRVATSKI OBICAJ.

U našim selima i gradovima običavali su roditelji (ili kumovi) već pri krštenju malo djeteta učlaniti u Hrvatsko književno Društvo sv. Jeronima. To su isto ragili učitelji i drugi oobrotvori, koji su na koncu školske gočine ili u svečanijim zgodama učlanjivali najbolje dake u Jeronimsko Društvo. pa je na taj način to Društvo dobilo najširi djelokrug i najveći broj članstva te doista postalo opća kulturna svojina čitavoga hrvatskog naroda. Taj lijep običaj moramo naglasiti osobito sada, kad Hrvatsko Književno Društvo sv. Jeronima ulazi u sedamaesetu godišnjicu svoga života, te moramo nastojati, kako ne bi bilo nijedne hr-

vatske kuće, iz koje ne bi bar jedna osoba bila učlanjena u tu najpopularniju hrvatsku prosvjetnu ustanovu. — Redoviti članovi uplate jeonom zauvijek 10 dinara. Doživotni članovi II. reda uplate 300 dinara i besplatno primaju godišnje 5 knjiga, doživotni članovi I. reda uplate 600 dinara i primaju besplatno 9 knjiga godišnje (Svota od 300 i od 600 dinara može se otplaćivati u 10 mjesečnih obroka). Članovi utemeljitelji lji uplate 3000 dinara i primaju besplatno sva godišnja izdanja uvezano. Obitelji, društva i druge ustanove plaćaju trostruku članarinu. — Gajimo lijepe stare običaje i učlanjujmo se u najpopularniju hrvatsku prosvjetnu ustanovu — Hrvatsko Književno Društvo Sv. Jeronima u Zagrebu. U Šibeniku možete se učlaniti kod Povjereništva u Trafici „Karitas“.

SRETAN USKRS

žele svim svojim mušterijama katoličke vjere:

Trafika „Karitas“ - Šibenik

(kraj knjižare g. Grge Radića)

Prodaja duhana - poštanskih vrednota - taksenih i banovinskih biljega - mjenica - poreskih markica - igraćih karti - srećaka drž. lutrije svih vrsti razglednica - domaćih i stranih novina i časopisa.

Povjereništvo knjiga Društva sv. Jeronima

Mirko Merlak

slastičarna „Osvit“
ŠIBENIK

„TVOKAPS“

tvornica kapa i šešira
ŠIBENIK

Aleksandar Anweiler

trgovina koža, cipela, športskih i galant. predmeta

Šibenik, Ulica Kralja Tomislava br. 4

Knjižara i Papirnica

Bojanić i Grabovac
Filijala Šibenik

Tiskara „KAČIĆ“

ŠIBENIK
Telefon Br. 39.

Izrađuje tiskanice svih vrsta, časopise, knjige, revije.

Raspolaze s modernim namještajem u slagaonici, tiskari i knjigovežnici.

Izradba brza i solidna.

Cijene bez konkurencije.

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI ELIXIR

KUCA UTEM GOD 1861

ZDRAVSTENI GORKI LIKER SVJETSKOG GLASA

proizvađa
jedino
R. VLAHOV
ŠIBENIK

„PEKO“ Veliki izbor proljetnih modela za dame, gospodu i djecu!

Brijačko-frizerska radnja

Nerej Ostojić

ŠIBENIK

Odlikovana Tvornica voštanih svijeća na paru

Utemeljena 1904

Izradba svijeća iz najboljih vrsta sirovina
Otprema brza i tačna-Cijene umjerene.

Za cij. narudžbe preporučuju se

VLASNICI:

Vladimira Kulića Nasljednici
ŠIBENIK - Ul. Kralja Tomislava

Mate Jadronja

ŠIBENIK

trgovina mješovite i

delikatesne robe

Telefon br. 93

Grgo Maričić

trgovina manufakture
Šibenik

STIPE ZORIĆ

umjetni vrtlar i cvijećar
Šibenik

Gostiona „Maribor“

Bujas Ante
ŠIBENIK

Stj. Karković i sinovi

pokućstvo

ŠIBENIK

Anka Šimunović

mješovita trgovina
Šibenik

Ante Kalauz

drvodjelska radiona
ŠIBENIK

IVAN PETITO

urar
ŠIBENIK

Ante Zorić - Šibenik

proizvodnja tjestenine
i
mješovita trgovina
na malo i veliko

ŠIME ANTIĆ

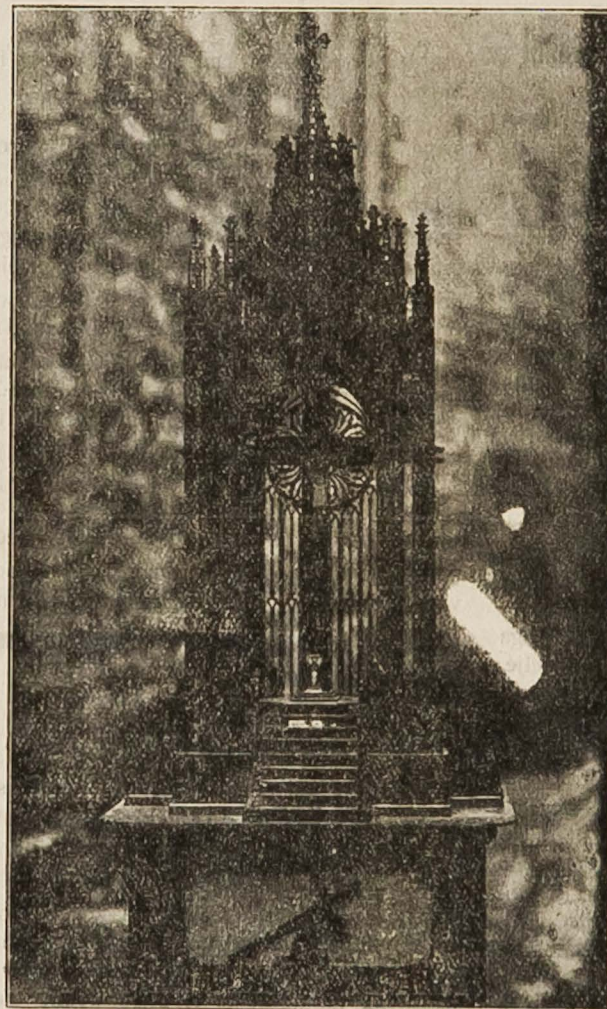
trgovina manufakturnom robom
na malo i veliko

ŠIBENIK

F. Krajšek

TRGOVINA ODIJELA

ŠIBENIK

Ulica Kralja Tomislava
(na vrhu stepenica »Dobrić«)Stolarska i rezbarska
radnja

Josip Nikolić

Šibenik

Na Gorici kod crkve
Sv. AnteIzradba oltara, Isповјedaonica,
rezbarskih dekoracija, pokuć-
stva i svih građevnih radova,
drvenih klušeja i razne tokars-
ke radnje, želi svim dosadaš-
njim i budućim mušterijama

Sretan Uskrs

V. Sosić i M. Šižgorić

specijalna trgovina boja i laka

te podmornih boja

„Dalmacija copper point“

garantirano za godinu dana

ŠIBENIK

Oto Grabovac

Šibenik

zastupstvo i skladište pokućstva

tvornice J. KRULJAC i sinovi

Nova Gradiška

„BOJKA“

trgovina boja i laka

ŠIBENIK

Preporuča se svim svojim cij. mušterijama i želi im

Sretan Uskrs

RADOSLAV ŽMIKIĆ

trgovina manufakturne robe

ŠIBENIK

Mješovita trgovina na malo i veliko

Josip Tarle - Šibenik

Utemeljena 1895.

Nova staklana

trgovina svakovrsnom mješovitom
robom, stakla, porculana, te izrad-
ba raznih okvira za slike i zrcala

D. GAVELA - Šibenik

Ulica Kralja Tomislava

BEĆIR POROBIĆ

krojačka radiona
ŠIBENIK

IVAN ŠTRKALJ

mješovita trgovina
ŠIBENIK

Slastičarna „Šport“

ŠIBENIK
gradska vrata

MARKO PROTEGA

trgovina mješovite robe i pekara
ŠIBENIK

Josip Belamarić

prodaja električnog materijala i
ovlašteni elektroinstalater

ŠIBENIK

Ulica Kralja Tomislava

Lušić i drug - Šibenik

Međunarodna otprema

Samoprodaja Ugljenokopa „Dubravice“

želi svojoj mušteriji

Sretan Uskrs

Zlatarska radnja

ANTE FANTULIN - ŠIBENIK

ULICA KRALJA TOMISLAVA

Veliki izbor dragocjenih predmeta narodne dalmatinske izrade u
zlatu i srebru.Naočale za ljeto u svim fazonama te svih ostalih u zlatarsku struku
spadajućih predmeta.

Popravke svake vrsti uz najniže cijene!